

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

30M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

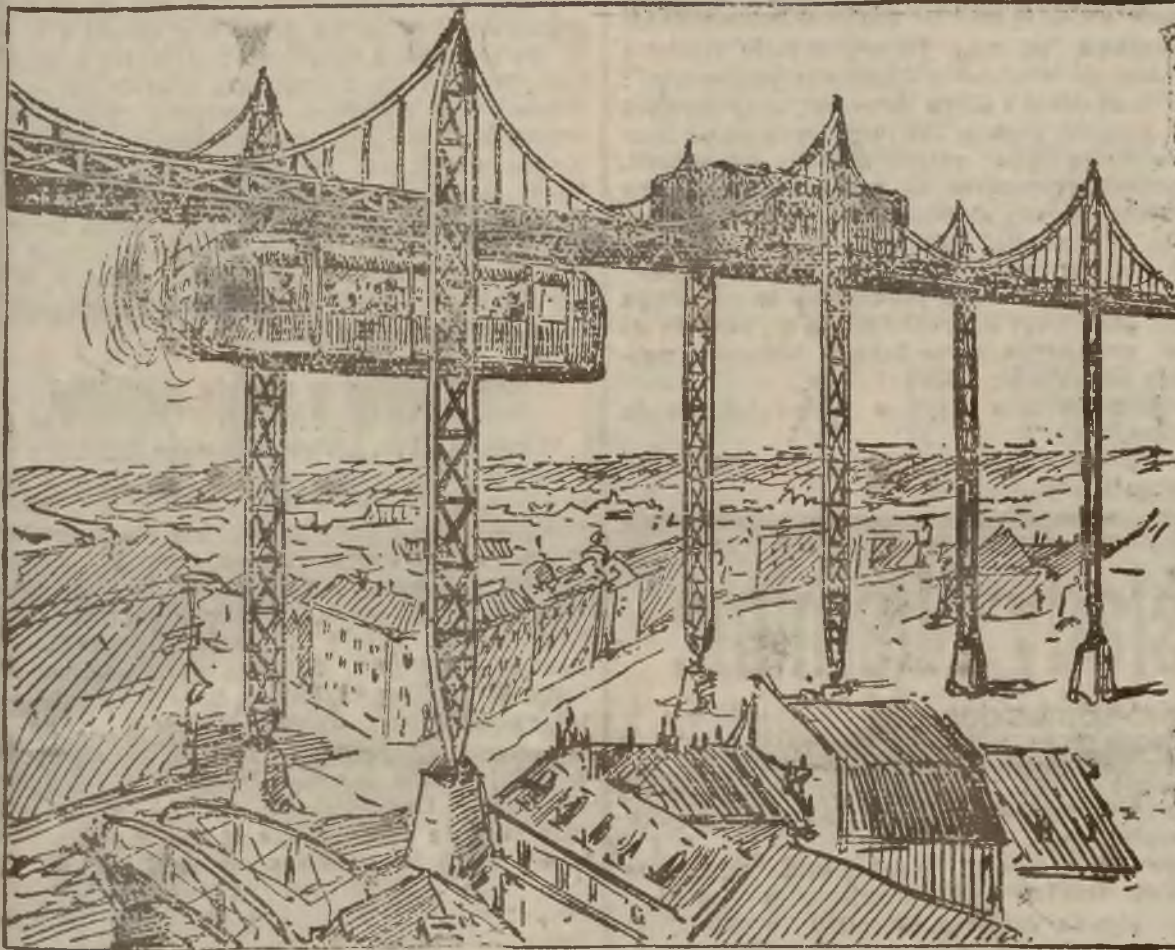
Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 141.

Kraków, piątek 26. maja 1922 r.

KOK V.

Express powietrzny, przebiegający 250 km. na godzinę.

(Ubranie wewnątrz numeru na str. 4).

Baczność świeży transport

Ubrań, Raglanów, płaszczy impregnowanych męskich, kostymów i płaszczy damskich z czysto wełnianych materiałów w wielkim wyborze po cenach bardzo przystępnych polecają

KRAJOWE ZAKŁADY KONFEKCYJNE

Sp. z ogr. odp.

KRAKÓW, UL. SZCZEPANSKA L. 7, I p.

953

3 czerwca wkroczą wojska polskie na G. Śląsk.

Katowice (Tel. wł.) Jak „Oberschlesische Volksstimme” donosi, wypowiedziano całemu personalowi wojskowemu komisji kontrolnej od 25 b. m. posady. Zarząd kolejowy został powiadomiony, aby do 10 czerwca dostarczył odpowiedniej ilości wagonów, celem odtransportowania oddziałów francuskich.

Układy w sprawie przejęcia Górnego Śląska doszły do tego stadyum, że ogłoszono dzień 2 czerwca dla przejęcia. Wkroczenie wojsk polskich i niemieckich nastąpi dopiero dzień po przejęciu władzy, tj. 3 czerwca. Osobna polsko-niemiecka komisja ureguluje sprawy administracyjno-techniczne.

Gen. Szeptycki na czele wojsk polskich.

Warszawa (Tel. wł.) Na czele wojsk polskich, które zajmą przyznaną nam część Górnego Śląska, stanie generał Szeptycki.

Całkowite objęcie z końcem czerwca.

Warszawa (Tel. wł.) Pełnomocnik polski do rokowań górnośląskich min. Olszewski przedstawił wczoraj dziennikarzom przebieg dalszych wypadków, w związku z uchwaloną przez Sejm konwencją górnośląską.

Sejm ratyfikuje konwencję górno-śląską.

Warszawa (Tel. wł.) Sejm przeżył dziś uroczyste momenty. Dokonana została ratyfikacja konwencji górnośląskiej, która rozstrzygnęła wreszcie długi spór o Górny Śląsk. Izba dokonała ratyfikacji jednogłośnie. Jedyne tylko niemieckie Płastowcy i socjaliści, aczkolwiek głosowali za ratyfikacją, mieli jeszcze zastrzeżenia, czemu dali wyraz w przedstawionej deklaracji.

Warszawa (Tel. wł.) Sprawę ratyfikacji polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej referował poseł Korfanty, wykazując kolejno korzyści, które

Na zapytanie Waszego korespondenta min. Olszewski odpowiedział, że ratyfikacja konwencji przez parlament Rzeszy nastąpi 27 b. m., wymiana zaś dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Opolu przypuszczalnie do 30 b. m. Z tą chwilą konwencja wchodzi w życie i obowiązuje oba podpisane państwa, formalnie jednak wymaganiem jest uzupełnienie, aby komisja międzysojusznicza w Opolu zakomunikowała obu rządów w Berlinie i Warszawie, że rządy te mają objąć przyznaną im tereny. Data przejęcia części polskiej Górnego Śląska będzie ustalona w porozumieniu z komisją aliancką w Opolu. Najpierw zajmie obszar wojsko polskie, a w ślad za tem administracja cywilna polska. Można oczekiwać, że całkowite objęcie Górnego Śląska nastąpi z końcem czerwca. Trwać to będzie 2—3 dni. Następnie zostanie powołany do życia Sejm śląski i Rady wojewódzkie, oraz władze autonomiczne w myśl uchwalonego statutu. Z tą chwilą Śląsk Górny i Śląsk Cieszyński tworzyć będą jednolitą jednostkę terytorjalną.

Organizacja sądownictwa.

Warszawa (Tel. wł.) Rząd nosi się z zamiarem utworzenia sądu apelacyjnego w Katowicach, dwóch sądów okręgowych w Katowicach oraz kreowanie kilkunastu sądów powiatowych na terytorium śląskim.

O wewnętrzne zabezpieczenie Polski.

Warszawa (tel. wł.) Na 26 maja została zwołana konferencja przedstawicieli ministerstw: sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, pracy i spraw wojskowych. Konferencja ta ma na celu opracowanie projektu ustawy, dotyczącej zakazu powrotu do Polski i pobytu w Rzeczypospolitej cudzoziemców, zwolnionych od odpowiedzialności na podstawie art. 10 traktatu ryskiego. Obecnie obowiązujące postanowienia ustawy nie dają dostatecznej rękojmi przeciw powrotowi do Polski cudzoziemców, którzy zaciągają się w kadry komunistyczne.

Porozumienie tranzytowe z Czechami, Austrią i Rumunią.

Lwów (Tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego zakończyła ogólne obrady konferencja tranzytowa Czech, Austrii, Rumunii i Polski w lwowskiej Dyrekcji kolejowej. Konferencja przyjęła szereg postanowień, które wejdą w życie z dn. 1 lipca. Między innymi, towary przewożone do Rumunii z Czech i Austrii, będą przez Polskę wysyłane za listami przewozowymi bezpośrednio, co ułatwi ruch towarowy, jednakże opłata za przejazd przez polskie terytorium ma nastąpić w walucie polskiej. Trzy specjalne komisje zajmą się ruchem granicznym polsko-rumuńskim i podniesieniem sprawności stacji pogranicznych. Dla unormowania pewnych szczegółów odbędzie się podobna konferencja w pierwszej połowie czerwca w Wiedniu.

re po długich targach udało się polskiej delegacji uzyskać w Genewie.

W dyskusji poseł Grzędziński (P. S. L.), wyraził ubolewanie, że czynnikami rządowe te sprawy stawiają na porządku dziennym w ostatniej chwili, uniemożliwiając posłom krytykę. Poseł Liebermann nazwał dzień ratyfikacji dniem radości dla ludności Górnego Śląska i nie chce go zantycypować rekryminacjami.

Po przemówieniach posła Herca (N. P. R.), przedstawiciela rządu p. Olszewskiego, posła

Seydy i posła Kerfantego, wniesioną ustawę przyjęto jednogłośnie w drugim i trzecim czytaniu.

— 000 —

Rozerwanie województwa w łódzkiego.

Warszawa. (Tel. wł.) Ministerstwo spraw we-

wnętrznych opracowuje projekt ustawy co do przyłączenia pomocnej części powiatu **Łódzkiego**, powiatu **włocławskiego**, oraz ziem położonej od nich na północ do województwa **włocławskiego**. Województwo nowogrodzkie pozostanie nadal, ale ze siedzibą w **Grodnie**.

Nowa kompromitacja „rycerzy tytoniowych”.

Warszawa. (Tel. wł.) Po ratyfikacji konwencji górnośląskiej przez Sejm, zjawiał się na trybunie min. Michalski, aby **odpowiedzieć na wczorajszą interpelację endecką, zarzucającą łapownictwo** całemu szeregowi wysokich urzędników monopolowych, między innymi i wice-ministrowi skarbu Mikuleckiemu. Z wyjaśnień, których udzielił min. Michalski wynika, że **zarzuty te były już znane rządowi przed dwoma laty** i wtedy to pan Stanisław Grabski, jako minister skarbu uznał je za **bezzasadne**. Mimo to p. Michalski dowiedziawszy się o nowym doniesieniu, które wniesiono do prokuratury państwa, zwrócił się do czynników miarodajnych z interwencją, aby jak najspieszniej **przeprowadzić śledztwo. Jasną i mężliwie postawienie sprawy przez ministra skarbu** powitane zostało przez Sejm z prawdziwym zadowoleniem, tem bardziej nie ulega wątpliwości, iż „rycerze tytoniowi” pragną kosztem czci urzędników polskich utracić monopol.

Hataśliwa sprzeczka.

Warszawa (PAT). W czasie przemówienia posła Wierzbickiego powstała **hataśliwa kontrowersja** między posłem Szmigłem a kilku posłami z

prawicy. Za nieparlamentarne wyrażenie się marszałek przywołał posła Szmigła do porządku. A gdy mimo dwukrotnego wezwania poseł Szni-giel nie zastosował się do zarządzenia marszałka, wykluczającego go z posiedzenia, — **marszałek przerwał posiedzenie**. Po przerwie przystąpiono do dalszej dyskusji.

Wniosek nagły w sprawie uposażenia urzędników

Warszawa (tel. wł.). Po wyjaśnieniu ministra Michalskiego w sprawie monopolu przemawiali: poseł **Wierzbicki i Gdyk** (przeciw), oraz referent poseł **Kędzior**, poczem dyskusję przerwano. Rozprawa szczegółowa rozpocznie się **we wtorek**. Głosowanie rozpocznie się zaraz po art. I, aby skonstatować, czy dalsza rozprawa jest celowa.

Jako ostatni punkt porządku dziennego przyszedł pod rozprawę **wniosek nagły posła Smulikowskiego o wezwanie rządu, aby w przeciągu 14 dni przedłożyć sprawozdanie z wykonania uchwał, powziętych przez Sejm w kierunku uposażenia urzędników państwowych**.

Nagłość wniosku przyjęto i przystąpiono do meritum.

Następne posiedzenie we wtorek dnia 30 maja, o godzinie 4-tej po południu.

Włochy poszły w ślady Niemiec.

Podpisanie traktatu włosko-sowieckiego.

Wiedeń (PAT). „Neue Freie Presse” donosi, że Szancer i Cziczerin konferowali w Genui w sprawie **przemiany prowizorycznego układu włosko-sowieckiego w stały traktat**. W wywiadzie z zastępcą „Tribuny” oświadczył Szancer, że przebieg rokowań jest tak pomyślny, iż **układ za kilka dni może być podpisany w Rzymie**, dokąd pojedzie Cziczerin, wracając z Genui do Rosji.

Wedle dotychczasowych projektów, jako przedstawiciele Włoch na konferencję haską mają wyjechać generalny sekretarz Avezzano i przemysłowiec Conti.

Rzym (PAT. Radio). **Wczoraj został podpisany w Genui traktat włosko-rosyjski**. Niezwłocznie po podpisaniu traktatu Cziczerin wyjechał do Rzymu.

Opinia publiczna Wiednia potępia wybryk ukraiński.

Wiedeń (PAT). Dzisiejsze dzienniki poranne wiedeńskie potępiają w ostrych słowach **żakowski wybryk Ukraińców**. „Neues Wiener Tagblatt” pisze: **Cała ludność Wiednia potępia wybryk, który jest grubym nadużyciem prawa gościnności**. Zamach na ministra Skirmunta jest równocześnie zamachem na tradycje wiedeńskie. Ludność Wiednia życzy sobie, aby każdy cudzoziemiec, przybywający do Wiednia w przyjacielskich zamiarach, nie tylko doznawał zupełnego bezpieczeństwa w mieście, lecz także aby, **zapewnić mu było należne uszanowanie. Gościnność, jaką pielęgnował u siebie Wiedeń, a która przetrwała nawet do tych ciężkich czasów, została bez winy Wiednia splamiona. Wczorajszy wybryk Ukraińców może zaszkodzić tylko całej sprawie ukraińskiej**. Tego rodzaju nędzny sposób nie nadaje się do pozyskania sympatii w

świecie dla aspiracji ukraińskich, albowiem łatwo może powstać mniemanie, że sprawa, która posługuje się takimi środkami, nie jest dobrą sprawą.

„Neue Freie Presse” zamieszcza o całym zajściu tylko krótką notatkę kronikarską i pisze: **Na ministra Skirmunta dokonano napaści technicznej i ulicznej w krowiejskiej i ulicy Wiednia. Opinia publiczna wiedeńska musi stanowczo przeciw temu zaprotestować, aby cudzoziemcy w ten sposób nadużywał w Wiedniu prawa gościnności i aby swoje spory narodowe załatwiali w tak żakowski i niegodny sposób na terytorium miasta Wiednia**.

Jak podlega stwierdziła, sprawcami są 36-letni rotmistrz armii Petlury, Michał Fedytynik, porucznik tejże armii 28-letni Emil Tarnawski i podporucznik 23-letni Piotr Deresz.

Ja spełniłem swój obowiązek w Genui i jeżeli go spełniłem, to dlatego, że czułem, iż mam za sobą **cały naród, całe społeczeństwo polskie, które pragnie szczerze ładu i spokoju**. Ja to rozumiałem i czerpałem z tego siłę i dlatego mogłem o tem świat cały przekonać. Ja byłem wyrazicielem tego tylko, czego chce cały naród, co myśli i czuje. Jedność min., rządu, Sejmu i społeczeństwa, tj. ta złota **kopalnia, która Polskę podniesie na taką wysokość, o jakiej dawniej nie marzyliśmy**. Ta jedność i zaufanie, które czułem za sobą dodawała mi siły. Jeszcze raz dziękuję Panom najserdeczniej.

Min. Skirmunt jest gościem wojewody dra Gałęckiego, który na cześć ministra wydaje o godz. 1 śniadanie.

Dzisiaj o godz. 7 wieczorem p. minister Skirmunt przyjmie przedstawicieli prasy krakowskiej w gmachu województwa.

Równocześnie przybywa dzisiaj rano prezydent ministrów **Ponikowski**. Po wysłuchaniu mszy świętej na Wawelu i zwiedzeniu kościoła Najświętszej Panny Maryi, uda się premier do gmachu województwa, gdzie o godzinie 8:30 rano na pierwszym śniadaniu spotka się z ministrem Skirmuntem. Po odbytej konferencji o godzinie 1-szej wyjeżdża prezydent Ponikowski autem do Jasła, gdzie po zwiedzeniu szkół przez piątek, urzędować będzie w tamtejszem starostwie. Następnie podejmuje dalszą **objazdę Krosna, Sanoka, Łańcuta i Przeworska**, poczem wraca do Warszawy. W podróży towarzyszą mu szef biura prezydium Rady ministrów p. Studziński i pp. Giełżyński, Janowski i Legieżyński, oraz wojewoda Gałęcki.

— 000 —

Min. Skirmunt w sprawie żydowskiej.

Wiedeń (PAT). „Wiener Morgen Zeitung” podaje rozmowę swego redaktora z ministrem Skirmuntem na temat kwestyi żydowskiej. Minister Skirmunt oświadczył, że tak, jak we wszystkich sprawach, tak i w kwestyi żydowskiej stara się działać w kierunku **wzajemnego porozumienia**. Oczywiście występuje minister za **pełnym równouprawnieniem żydów** i za zaspokojeniem ich potrzeb kulturalnych. **Nie może iść tak daleko, aby żydzi stanowili państwo w państwie**. Nie jest też zwolennikiem autonomii żydów i pragnie, aby dla żydów stworzone zostały takie stosunki w Polsce, jak te istnieją dla nich w państwach zachodnich. Oczywiście należy mieć także i to na względzie, że liczba żydów w Polsce jest o wiele większą, niż w państwach zachodnich. W każdym razie, — oświadczył minister, — **jestem za zaspokojeniem potrzeb kulturalnych żydów w Polsce w ramach pełnego równouprawnienia**.

Nowe preensye sowieckie.

Warszawa. (Tel. wł.) Rząd sowiecki zwrócił się do rządu polskiego z propozycją **uznania tymczasowej linii demarkacyjnej polsko-rosyjskiej wraz z całą linią graniczną i przekreślenia z racyi tytułów prawnych własności właścicieli gruntów, mających posiadłość na obu stronach granicy**. Naturalnie to żądanie sowieckie znajduje się **w sprzeczności z traktatem ryskim**, wobec tego rząd polski odrzucił je **niewzruszliwie**.

Rozbrojenie wranglowców w Bułgarii.

Warszawa. (Tel. wł.) Według otrzymanych tu ze Sofii depeesz, **armia Wrangla została zupełnie rozbrojona**. Podczas rozbrojenia doszło do **krwawych utarczek**, które pochłonęły dość zabitych po obu stronach. Oficerów wranglowskich wysłano do Konstantynopola. Tem samym **cała „wranglowszczyzna” została zlikwidowana**.

Bezpośrednie połączenie Warszawa-Pack.

Warszawa (PAT). Na posiedzeniu komisji kolejowej minister kolei referował sprawę nowego rozkładu jazdy od dnia 1 czerwca. Rozkład względna komunikację międzynarodową. Na uwagę zasługuje wprowadzenie **bezpośrednich połączeń między Warszawą a Packiem**.

Królewska uroczystość weselna i amnestya w Serbii

(1.) Dzienniki serbskie donoszą, iż z okazji **ślubów króla Aleksandra** będzie ogłoszona **daleko idąca amnestya**. Z łaski amnestyi korzystać mają też oficerowie, którzy brali udział w zamachu w r. 1916 na froncie Salonickim, jakoteż i zesłane w sprawie zamachu, tudzież w związku z tem skazani komuniści. Przygotowana do uroczystości weselnych są w pełnym toku. Gmina m. Belgradu zamówiła w Niemczech w celach iluminacji miasta różnokolorowe lampy elektryczne, których światło będzie się równało sile miliona świec.

Prez. Ponikowski i min. Skirmunt w Krakowie.

(Ch) Wczoraj o godz. 11.45 w nocy w drodze powrotnej z Genui przybył do naszego miasta min. Skirmunt. Ministra wracającego do Polski po miesięcznej, skutecznej pracy na tak eksponowanym posterunku spotyka jak najserdeczniejsze powitanie. Już w drodze na stacyi kolejowej w Trzebiniu, udekorowanej flagami narodowymi, powitali ministra przedstawiciele władz i obywatelstwa ze starostą z Chrzanowa De Loges na czele.

Kraków również godnie przygotował się na przyjęcie ministra Skirmunta. Na dworcu kolejowym zbrali się przedstawiciele wszystkich władz; między innymi zauważalnym wojewodę dra Gałęckiego, wiceprezydentów miasta dra Bobrowskiego, Sarego i Wielgusa, rektora uniw. dra Nowaka oraz

liczną generalicyę. Przy dźwiękach orkiestry wojskowej, grającej hymn narodowy: **Jeszcze Polska nie zginęła** — wysiadł min. Skirmunt z wagonu i wśród podniosłej owacyi przeszedł do salonu recepcyjnego, gdzie przemówił do niego wicepr. Wielgus, podnosząc niezaprzeczone zasługi naszego ministra spraw zagranicznych na arenie genueńskiej.

W podziękowaniu minister Skirmunt wygłosił następującą mowę:

MOWA MINISTRA SKIRMUNTA.

Dziękuję za gorące przyjęcie, którego się nie spodziewałem a które mnie spotyka od chwili, gdy stanąłem na ziemi polskiej.

Obsadzać Górny Śląsk urzędnikami najlepszymi!

NASZYM WŁADZOM CENTRALNYM POD ROZWAGĘ.

Kraków, 24 maja.

(Z. O.) Za kilka dni, bo po ratyfikacji, podpisanej onegdaj przez wspólną delegację polsko-niemiecką górnośląskiej konwencji w dniu 28 maja, nastąpi obsadzenie części Górnego Śląska, przyznanej Rzeczypospolitej, przez polskie oddziały wojskowe, a równocześnie wskutek ubytku znacznej ilości urzędników Niemców, opuszczających już obecnie masowo terytorium polskie, mnóstwo urzędników kolejowych, pocztowych, skarbowych i t. p. wydelegowanych zostanie w celu wprowadzenia tam urzędowania na sposób, praktykowany w innych obszarach Polski.

Ostatnio wszystkie niemal władze centralne i im podległe zwróciły się do władz i urzędów wykonawczych, aby te przyjmowały zgłoszenia od pracowników, mających zamiar udać się w charakterze delegowanych na Górny Śląsk. Zdawałoby się, że kwestya delegacji urzędników na nowo objętym obszarze jest rzeczą zupełnie prostą, a nawet podrzędną.

Tak jednak nie jest. Przy doborze urzędników wyższych i funkcyjaryuszy niższych stopni władze nasze cbać muszą, aby wyznaczano ludzi uczciwych, statecznych i znanych z solidnego try-

bu życia, aby nie wystawiono na szwank dobrej sławy polskiego urzędnika oraz aby nie zrażać do państwa polskiego ludności górnośląskiej wskutek nasyłania pracowników nieodpowiednich.

Nie wolno zapominać władzom naszym o tem, że po drugiej stronie nowej granicy górnośląskiej, oddzielającej nas od Niemiec, wrocie nam żywy fakt pojawienia się na polskiej części Górnego Śląska przysłówowego, niestety, bałaganu w naszych urzędach państwowych przywiltają z wielką radością i zadwojeniem, ufnie w rozpadnięcie się w przyszłości — zdaniem ich — sztucznej zapory, którą stanowi granica polsko-niemiecka na Górnym Śląsku.

Dlatego staraniem naszych czynników iniarodajnych niech będzie wysortowanie możliwie najlepszego materiału urzędniczego, ze wszystkich gałęzi administracji państwowej i odpowiednie wyposażenie w celu uniemożliwienia temu personalowi szukania ubocznych zarobków na życie.

Musimy okazać się na Górnym Śląsku do- brymi świadomymi swych zadań i obowiązków gospodarzami tej prastarej ziemi cy piastowskiej.

A więc ostrożnie z delegowaniem urzędników na Górny Śląsk!

od przygotowań wojennych i przedstawić grożące Europie niebezpieczeństwo w znacznie bledszem świetle.

ZAPRYSIĘŻENIE CZERWONEJ ARMII

Przy końcu 5-go roku swego panowania zdecydował się rząd sowiecki zaprzysiężć armię, co szczęśliwie odbyło się 1 maja. Sensacyjną dnia była parada na czerwonym placu przed Kremlem, która rozpoczęła się o godzinie pół do 12. Już o 8-mej rano ustawiła się tu

200-TYSIĘCZNA ARMIA.

Wszyscy żołnierze bez wyjątku byli wspaniale wyekwipowani i mieli nowe mundury. Czerwone spodnie i zielone albo siwe kosule z czerwoną wstęgą na pierśsiach, na głowach nowe czapki podobne do hełmów wikingowskich. Dyplomaci wszystkich prawie krajów, dziennikarze oraz operatorzy filmowi napłynęli w wielkiej liczbie.

O godz. 11 wyszedł ze stafozyjnej bramy Kremla tate Trocki i witany okrzykami owacyjnymi zbliżył się do frontu wojsk. Następnie wszedł na trybunę i rozpoczął dłuższe przemówienie polityczne. Mówił głośno i przeciągłe, tak, iż echo słów jego odbijało się daleko. Prawie milion ludzi słuchało go w milczeniu i uważnie. Szczególnie wrażenie zrobiło, gdy mowę jego raz przerwał dźwięk dzwonów na Kremlu, które już od 5 wieków z tych samych wież odzywają się zawsze o godzinie 12-tej. Gdy mowę zakończył, dał znak na rozpoczęcie „czerwonej przysięgi”. 15 trębaczy zagrało fanfary na srebrnych trąbach.

Rozpoczęła się przysięga, każde jej trzecie słowo powtarzało 200.000 głosów naraz. Następnie zagrzmiwały strzały armatnie i pojawiły się aeroplany. Rozpoczęła się wielka rewja wojsk

CAŁKIEM WEDŁUG STARYCH CARSKICH WZORÓW.

Pułk za pułkiem defilował przed Trockim, on zaś pozdrawiał przechodzących i był niezmordowany w wynajdywaniu nowych krótkich przemów. Żołnierze odpowiadali mu głośnie „hura”.

Niektóre pułki wzbudzały powszechne zainteresowanie. Tak np. szczególnie uniformowany pułk „Czaki”, batalion kobiecy, następnie

PULK POLSKICH KOMUNISTYCZNYCH LEGIONISTÓW,

których Trocki witał po polsku. Trocki niezmordowanie trzy godziny stał na jednym i tem samym miejscu, nie okazując żadnego zmęczenia. Dopiero o g. 3 popołudniu skończyła się ta szczególna uroczystość wzorowana żywcem na uroczystościach z dawnej ery carskiej.

NIEMIECCY SOJUSZNICZY PRZYBYLI DROGĄ POWIETRZNĄ.

W dniu 1 maja miała Moskwa jeszcze drugą sensację. Zapowiedziane było przybycie pierwszego niemieckiego statku powietrznego. Na obszernych przestrzeniach Chodinki zgromadziły

Armia bolszewicka gotuje się do wojny.

PÓLTORA MILIONA GOTOWYCH DO BOJU ŻOŁNIERZY. — SZKOŁY WOJSKOWE. — PRZYSIĘGA KRASNOARMIEJCÓW NA „CZERWONYM PLACU”. — PARADA, JAK ZA CARSKICH CZASÓW. — NIEMORDOWANY „WÓDZ” TROCKI. — AEROPLAN NIEMIECKI W MOSKWIE

Bolszewickie i niemieckie agencje podawały przed kilku dniami wiadomość o zamierzonej redukcji armii sowieckiej. Wbrew doniesieniom tym dowiaduje się Ag. Wschodnia w Moskwie, że Trocki o zmniejszeniu wojsk swych nie myśli.

Obecnie posiada Rosya 37 dywizyj strzeleckich, 20 samodzielnych trygad, 18 dywizyj kawaleryjskich i 5 samodzielnych brygad kawaleryjskich. Ogółem zaprowiantowanych jest w chwili obecnej

1,595,000 ŻOŁNIERZY ROSYJSKICH.

Z ogólnego kontyngentu armii wynosi właściwa armia bojowa 60 proc.; reszta to formacje etapowe.

W ostatnich miesiącach przystąpiono do tworzenia nowych szkół wojskowych. W szkołach tych kształcą się wszyscy dowódcy od dowódcy

cy batalionu, do dowódcy brygady. Oprócz tego odbywają się kursa dla zwykłych oficerów i trwają zaleźnie od poprzedniego fachowego wykształcenia od 1 roku do 3 lat.

NACZELNYM WODZEM JEST TROCKI.

zastępcą jego Skljański, doradcami Trockiego są Ryków, Stalin i Smilga. Trockiemu bezpośrednio podlegają szefowie Nacz. dowództwa z Podwojskim i Kamieniem. Armia bolszewicka aczkolwiek przechodzi wielki kryzys z powodu braku żywności, jest znacznie lepiej odżywiana, aniżeli reszta ludności.

Więści o redukcji armii bolszewickiej rozpłaszcza prasa bolszewicka i agencje niemieckie tendencyjnie, ażeby

ODWRÓCIĆ UWAGĘ RUMUNII I POLSKI

Guy de Chantepleure.

97

Ślub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego
Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

Cieniuchny arkusz papieru, który wyjęłam z koperty, był cały zapisany drobnem i ciasnem pismem. Żadna początkowa formułka nie dowodziła, by dokument ten, z datą lutego, stanowił list do mnie. Oto treść jego:

„Jest napisane: Ktokolwiek nienawidzi brata swego, jest mordercą, a żaden morderca nie ma życia wiecznego, przemieszkującego w nim. I jest także napisane: Kto, co posiada dobre tego świata: có widząc brata swego w potrzebie, zamyka przed nim swoje wnętrzości, jakżeż może w nim przemieszkiwać miłość Boża? I wiele ustępów Pisma świętego wyraża tę samą myśl, to samo przykazanie... Wilhelm Kerjeau powiedział mi pewnego dnia: Niechaj pani zapyta szczerze i bezlitości własnego sumienia, a odpowie ona, że pani Amy Bojsjoli nienawidzi. I oto zastałam zdjęta dziwnem, błogosławionem przeżeniem... Wymawiając te słowa, w chwili, kiedy Bóg zrzucił, by były przypowiadziane, rzucił mi Wilhelm Kerjeau bezsprzecznie na pastwę własnego mego sumienia. Poszukiwałam zawsze miłości Bożej, oraz zapewnienia, dla siebie, wiecnego żywota; a byłabym miała za szaleńca każdego, ktoby mnie był uważał za morderczynię... A jednak poważny i stanowczy głos Wilhelma Kerjeau, głos człowieka sprawiedliwego, który nigdy nie skłaniał, ani oszukał, wypowie-

dział prawdę: Bratobójcza nienawiść przemieszkiwała w mem sercu. Zrozumiałam ją i odczuwałam, nagle, ze szczególniejszą siłą. Było to objawienie, był to brutalny rys ognia, który zdruzgotał moją dumę. Amy, ja nienawidziłam Ciebie, Ciebie, o której wiedziałam, że nie jesteś osobiście winną strapieniom moim, nienawidziłam Cię, pomimo tego, że wszystkie niesprawiedliwości, które zmuszone byłam znośić i że wszystkie żale, jakie życie we mnie zrodziło... o gdy się stałaś ubogą, to ciszyłam się z tego żeś była odartą z majątku.

To, co we mnie potęgowało radość z posiadania pieniędzy, których tragiczne wypadki uczyniły mnie spadkobierczynią, to nie jedynie tryumf rodzinnego mego prawa, lecz przede wszystkim nienawiść; to, co kierowało mą surowością względem Ciebie, co mnie zniewalało do ostrych przestróg, gdy Cię skazywałam na zarobkową pracę, to nie życzliwość, lub wyidealizowana chęć wprowadzenia na religijno-moralne tory dziewczęcia lekkomyślnego i światowego... lecz to była nienawiść. A jednak, gdyby awanturnicza i maema egzystencya, na którą Cię skazywałam pod pretekstem, iż żadnych nie mam względem Ciebie obowiązków, była Cię zgubiła i naraziła na hańbę, w takim razie byłyby mnie wyrzuty sumienia i rozpacz pozbawiły życia...

Jakim to sposobem mogłam nie zdawać sobie sprawy z gangreny, której dusza moja była łupem? To tajemnica, zaiste!... szatan używa nieświadomych forteli, bowiem na to, by nie dopuszczać abysmy rozoznawali w duszy utajonych grzechów, oraz niedozwolonych myśli... To też dzięki oddaje Bogu, który pozwolił, aby się oczy moje roztworzyły i aby się dla nich uczyniło światło.

Od tej to chwili zdołałam, błagając miłosierdzia Bożego, uprosić sobie przebaczenie w pokucie i miłości. Ty Amy, całkowicie oddana jesteś małżeńskiemu szczęściu. Odwiedziny moje mogłyby Ci się wydawać obojętne przynajmniej, jeżeli nie niemiłe... Ale twoje dawniejsze u mnie stanowiły dla mnie daleką zapowiedź pokoju... Tak, chociażśmy się od dnia Twego ślubu, nie widziały oczyma ciała, to jednak zgoda zaplanowała pomiędzy nami... Lecz na to, by całkowicie zerwać ze swoim grzechem, uważam sobie za święty obowiązek jeszcze jeden tego dać dowód, wykonywując następujący akt:

Otóż dzisiaj w całej sile, oraz potności chrześcijańskiej swej woli w obecności pana Bauduin i czterech zaważanych przezemnie świadków wobec Boga, wyższego od praw ludzkich, a który mnie słucha, zaprzeczam uroczystie, czyniąc Cię generalną mą spadkobierczynią, przewrotnym instynktom mego serca. Bardzo zużyta życiem i czując koniec swój bliski, pozostawiam Ci, nic z niego nie ujraując, majątek, który mi przypadł legalnie, prawem urodzenia, ale który ciotka moja, a Twoja przybrana matka, pani Davrencay, Tobie jednej wyborem serca przeznaczała.

Używaj majątku tego dobrze, nie zapominając także o biednych, co są bądź co bądź również naszymi braćmi, a Bóg niechaj Cię otoczy szczęściem i błogosławieństwem.

Twoja siostra w Panu naszym i Zbawicielu Jezusie Chrystusie.

Laura Arguin“.

(Ciąg dalszy nastąpi).

się ogromne masy publiczności. Około godziny 8 wieczór pojawił się na horyzoncie samolot przyjęty aplauzem przez publiczność. Wylądował gładko. Jazda z Królewca trwała 10 godzin. Samolot zbudowany w Holandii miał pomieszcze-

nie na 6 osób. Narazie przybyły dwie osoby. Planowane jest jeszcze w ciągu bieżącego lata zaprowadzenie komunikacji powietrznej między Królewcem a Moskwą. Trzy razy tygodniowo ma kursować 6 aeroplanów na tej przestrzeni.

Księżniczka z „czerezwycajki” — kontr ewelucjonistka.

20-LETNIA KSIĘŻNICZKA GAGARIN. — OSTRZEGAŁA NIESZCZĘŚLIWYCH. — LIST DO PATRYARCHY TICHONA. — 5 LAT ROBÓT PRZYMUSOWYCH.

(—) W tych dniach odbył się w Moskwie sensacyjny proces przeciw „byłej” rosyjskiej księżniczce, młodej, niespełna 20-letniej Walentynie Gagarin, oskarżonej przed trybunałem rewolucyjnym o kontrrewolucję.

Młoda księżniczka pracowała bowiem w „czerezwycajce” i starała się przy pomocy listów ostrzegać nieszczęśliwych, których „czerezwycajka” zamierzała aresztować. W ręce cenzury sowieckiej wpadł jej list, pisany do patriarchy Tichona, który nieostrożna księżniczka podpisa-

ła swym pełnym nazwiskiem.

Stanawszy przed sądem przyznała się do zarzuconych jej czynów, wyznając jednocześnie, że jest monarchistką.

Przed konferencją genueńską rozszerzano by księżniczkę bez skrupułu. Ale, że Genua przyniosła nieco ostrzeżenia sowieckim władzom i ich regimowi, trybunał rewolucyjny okazał się bardzo miłkkiem i wyrozumiałym: skazał ją tylko na pięć lat robót przymusowych.

Król fałszerzy Anspach w Gdańsku.

USIŁOWAŁ PRZEKUPIĆ POLAKÓW W CELACH SZPIEGOWSKICH. — JESZCZE JEDNA „OZDOBA” KASYNA SOPOCKIEGO. — SZPIEGNA DWA FRONTY. — NA USŁUGACH OCHRONY BOLSZEWICKIEJ.

Według wiadomości, zaczerpniętych z najwiarygodniejszego źródła, przebywał słynny fałszerz dokumentów Anspach dłuższy czas w Gdańsku i Sopocie pod fałszywym nazwiskiem. Starał on się zbliżyć głównie do grających w kasynie Polaków i zaofiarowywał im w chwili najkrytyczniejszej znaczne sumy za wydobycie wiadomości, dotyczących naszego kraju.

Anspach najwidoczniej pracował na kilka

stron i według wszelkiego prawdopodobieństwa sprzedawał również wiadomości o Polsce szefowi bolszewickiego biura szpiegowskiego w Berlinie Stepanowi. Powierzchnowość Anspacha aczkolwiek elegancka budziła odrazę. Żywoć pędził w Gdańsku dość skromny, chociaż nie żałował sobie niczego i otaczał się zwykle towarzysztwem kilku kobiet.

Dyrektor „instytutu filmowego” w opałach.

NAJAZD WIERZYCIELI I OBLĘZENIE. — KINOWY PLAN RATUNKU. — PAN DYREKTOR TELEFONUJE. — TRAGICZNE FIASKO PIĘKNEGO POMYSŁU.

(k) Zabawne zdarzenie ze świata filmu, opowiadają pisma berlińskie. Pewien dyrektor „instytutu filmowego”, operującego ogromną reklamą, a małymi środkami finansowymi, był poważnie zagrożony — BANKRUCTWEM

Wprawdzie nie tracił dobrej miny, lecz sytuacja stawała się mimo to z dnia na dzień coraz krytyczniejsza.

Wreszcie pewnego dnia doszło do kryzysu. Czterdziestu pięciu wierzycieli stłoczyło się w przedpokoju „instytutu”, wyjąc, jak stado głodnych wilków. W kancelarii nieszczęsny dyrektor przeklinał los swój i rzekł ubikacyj biurkowych, nie pozwalający mu ucieszyć tylkami drzwiami, bo tych nie było. Fantazja jego, wykarmiona na licznych dramatach filmowych, malowała mu coraz nowe, karkołomne

PLANY WYDOBYCIA SIĘ Z MATNI:

Wyskoczyć oknem nie można było, bo... z 4 piętra skok udaje się tylko na ekranie kina. Tyśiące innych pomysłów jawiły się błyskawicznie i zniknęły, jak obrazki na wstędze filmowej. Wreszcie... znaleźli!

Polecili wpuścić do kancelarii sforę rozwścieczonych dłużników, którzy wpadli jak huragan. Lecz dyrektor, mając już w głowie opracowany plan bitwy i — zwycięstwa, wytrzymał ten napór z zimną krwią, niczem Napoleon, gotujący się do bitwy pod Austerlitz. Gdy się uspokoił pierwszy wylew temperamentu rozindoczonych dłużników,

PRZEMÓWIŁ Z MINĄ ROTSZYLDA:

— Moji panowie! Wiem, że potrzebujecie pieniędzy — (pomruk) — ja ich nie mam — (pomruk przechodzi znowu w gwałtowną wrzawę) — ale je będę miał — (wrzawa cichnie, jak uciał. Skupione milczenie). — W tej chwili zatelefonuję do mego dobrego znajomego, Hugona Stinnesa... —

To imię potężnego króla finansowego rozwiało wszelkie wątpliwości. Wszyscy z nabożeństwem wpatrzyli się w oblicze człowieka, który różnił się od pana brata z samym legendarnym Stinnsem. Oczywiście w duszach obecnych

ZAUFANIE DO DYREKTORA WZROSŁO ODRAZU O 500%.

Zas pan dyrektor z całą powagą wziął słuchawkę telefoniczną do ręki i niby to połączył się z centralą:

— Co, centrala? Hallo, proszę Nr 10505. Hallo, kto mówi? To pan, panie Stinnes? Dzień dobry! Tu mówi dyrektor X. A więc mogę liczyć na te 2 miliony, o których mówił pan przedwczoraj? Tak? Doskonale! A więc sprawa załatwiona. Po-

jutrze?... Wyborne! Do widzenia!... do widzenia, Kochany panie Stinnes!...

Zachwyt wierzycieli wzrósł o 1000% wstydzili się już, że pocziwego dyr która śmieli nagaby-

Borsuk w słomie i Słoma na słomie.

PODEJRZANA FURKA I DZIWNI PASAŻEROWIE. — CO ZNALEZIONO W SŁOMIE? — PAPIERSY, „KAWALKI” DAMSKIE I BLACHA. — NIECZYSTE POCHODZENIE TOWARU. — BORSUK POD KLUCZEM.

(+) Zabawną ze względu na nazwiska bohaterów historię podają pisma warszawskie:

W dniu wczorajszym o g. 6 rano przechodzący ul Pawią patrol policyjny zauważył wóz chłopski ze słomą, na którym siedziało 2-ch młodych żydków. Policyjantowi wydało się to podejrzane, że na chłopskim wozie ze słomą jadą żydzi i wóz zatrzymał. Jednym z nich był Szmul Słoma, drugim zaś Majloch Borsuk.

Pod słomą na wozie ZNAJDOWAŁ SIĘ LUP NIELADA:

44 tysiące papierosów, 18 sztuk manufaktury damskiej i około 300 funtów blachy mosiężnej. Borsuk był zagrzebany w słomie,

wać o taką drobnośćkę, a nawet gotowi byli poświęcić mu dalsze sumki, o ileby zechciał.

Wiem
NOWY GOŚĆ WSZEDŁ OBCEŚOWO DO POKOJU.

Dyrektor upatrując w nim jeszcze jednego dłużnika, wszedł nań ostro:

— Czego pan chcesz? Pieniądze będą pojuirz, powiedziałem!...

— Ależ, panie, jakie pieniądze? Przychodzę z centrali telefonicznej, bo przecie doniosła panu że pański aparat przedwczoraj jeszcze popsuł się i zupełnie nie funkcjonuje!...

Dyrektor cisnął nań jadwite spojrzenie, mogące zabić niefortunnego przybysza, ale już było zapóźno!... Rozmowa ze Stinnsem została zde maskowana. Co się potem działo w kancelarii „Instytutu Filmowego”, o tem już lepiej nie pisać. Zajęły się tem — policja i pogotowie ratunkowe...

Aresztowanie fałszerzy paszportów.

Przemyśl (Tel. wł.) Onegdaj aresztowano w Przemyślu szajkę fałszerzy paszportów zagranicznych, która utworzyła stowarzyszenie mające na celu pomagać żydom do opuszczania granic państwa. Paszporty wystawiał oficjalnie starostwa w Przemyślu Józef Węgrzyn, wójt gminy Pantalowice Józef Szutkowski, hotelarz z Przeworska Izrael Staub i Maurycy Bernfeld prowadzący metryki izr. w Kańce cudze. Nie brali za fałszowanie paszportów nie wiadomo, należy przypuszczać, że były to kwoty poważne. Dotychczas stwierdzono 29 fałszywych paszportów zagranicznych. Aresztowanych odstawiono do sądu w Rzeszowie.

Demontacyjny strajk antydrożyżalany.

(—) We wszystkich kopalniach w Sosnowcu ma wybuchnąć jednodniowy strajk manifestacyjny przeciw drożyznie. Robotnicy będą się tym razem upominali nie o podwyżkę płac, lecz o obniżenie cen artykułów pierwszej potrzeby o 75 procent.

Strajk ten wymownie świadczy o pewnych zmianach w sposobie walki warstw robotniczych z wyzyskiem. Znamienne to jeden jeszcze więcej dowód, jakie nasz robotnik czyni postępy na drodze zrozumienia istotnych potrzeb gospodarki społecznej.

SŁOMA ZAŚ SIEDZĄC NA SŁOMIE JAKAŁ SIĘ i nie mógł uniać wyjaśnić. Skąd wzięli tak cenne lupy nie wie ani Słoma, ani Borsuk i gdzie wzięli — także wyjaśnić nie umieją.

Tiomaczą się, że na drodze ktoś ich wynajął i kazał im jechać na Pawią, a dalej mieli otrzymać bliższe informacje w drodze, jednak ten ktoś znikł im z oczu.

LUPY TE POCHODZĄ BEZWĄTPNIENIA Z KRAPIEZY,

gdzie jednak dokonano kradzieży w dniu wczorajszym jeszcze nie ustalono. Wartość ich sięga dwóch milionów.

Express powietrzny, przebiegający 250 km. na godzinę.

(Do ilustracji tytułowej).

1.) Połączyć szybkość samolotu z bezpieczeństwem kolei żelaznej, oto szczyt ambicji francuskiego inżyniera pana Franciszka Laur, twórcy projektu powietrznego expressu, którego podobiznę podajemy na naszej tytułowej rycinie.

Dwa warunki są konieczne do szybkiego osiągnięcia jakiegoś danego punktu: prędki bieg i zachowanie prostej linii. Wszystkie tymczasem środki lokomocji, posługujące się kołem, muszą podlegać pewnemu jakby wędzidłu, którym w tym wypadku jest przynależność owego koła do ziemi; z drugiej zaś strony koło nie może „brać” wielkich pochyłości, jeżeli maszyna jest zbyt ciężka. Trzeba więc ominąć przeszkody i wydłużyć drogę.

Express powietrzny pana Laur opiera się po prostu na jednej jedynej szynie i osiągać ma szybkość 250 kilometrów na godzinę. Według projektu francuskiego inżyniera przestrzeń z Brukseli do Paryża możnaby w ten sposób przebyć w trzech kwadransach.

Na rycinie naszej widzimy taki pociąg w ru-

chu, tudzież most zawieszony na wysokości dziesięciu metrów nad ziemią i podtrzymywany przez filary, most szeroki na sześć metrów. Podróżni, jadący owym pociągiem oglądają w drodze miasta, leżące niby czarne mrówki u ich stóp.

Prowadzony po jednej szynie, nie zagrożony na niebezpieczne zakręty, express powietrzny ma być podobno o wiele pewniejszym środkiem lokomocji, aniżeli zwykła kolej. Instalacja tego osobliwego aparatu miałaby być mniej kosztowna wynosiłaby tylko 600.000 franków, zamiast trzy miliony na kilometr, oszczędzono by bowiem budowy tuneli, mostów itd.

O ile pierwsza próba jazdy tym expressem wykonana narazie na drodze lądowej (aparat będzie umieszczony na platformie, toczącej się po szynach) da korzystne wyniki, to w najbliższej przyszłości zbudowaną zostanie dla tego expressu specjalna linia pomiędzy Paryżem a Saint-Germain.

Czy wolno się rozebrać wobec obcej kobiety

MILE STOSUNECZKI PRZY ULICY HORTENSJI. — ZABAWKI PANA ZABAWSKIEGO. — NCCLEŁ WBREW WOLI GOSPODARZY. — DEMONSTRACYJNY NEGLIŻ GWALTEM MORALNYM. — WYKPIŁ SIĘ 400 MARKAMI Z OPRESYI.

Historie i historyjki mieszkaniowe przy ulicy Hortensya Nr 13 w Warszawie obiegły w swym czasie całą prasę warszawską.

„Wypadki” te przedstawiają się w sposób następujący:

8-go października r. ub. sąd pokoju po zbadaniu sprawy, wynikłej z oskarżenia Janiny Kosińskiej, przez por. Wańkowicza za obrazę słowną, skazał p. Kosińską na 10 tysięcy marek grzywny, ponieważ, jak sąd ustalił, pani Kosińska miała odezwać się do porucznika Wańkowicza:

„JA CI LEB ROZBIJĘ”

i groźbę swą poparła podniesieniem młotka.

Od wyroku tego obie strony założyły skargi: Kosińska domagała się uniewinnienia, por. Wańkowicz — surowszego skazania Kosińskiej. Sąd apelacyjny skargę por. Wańkowicza odrzucił, uniewinniając Kosińską.

Miły lokator nie poprzestał na tej jednej sprawie, lecz przed rokiem sprowadził do mieszkania, które było w posiadaniu jego i pp. Kosińskich, niejakiego Walentego Zabawskiego, który wbrew woli Kosińskich przenocował w ich pokoju i pozwoił sobie

ROZEBRAĆ SIĘ W OBECNOŚCI P. KOSIŃSKIEJ.

Mąż p. Kosińskiej wniósł skargę, lecz sąd po-

koju, jak i sąd odwoławczy ją odrzucił. Dopiero sąd najwyższy uznał, że

1) Mężczyzna, który w celu zmuszenia kobiety obcej do opuszczenia pokoju, w którym oboje się znajdują,

ZACZYNA SIĘ PRZY NIEJ ROZBIERAĆ, dopuszcza się, o ile opuszczenie pokoju przez kobietę nastąpiło, przestępstwa z art. 507 k. k., gdyż dopuszcza się na jej osobie gwałtu moralnego;

2) Sam fakt rozbierania się mężczyzny przy kobiecie, z którą go nie wiążą szczególne, uprawniające do tego stosunki,

STANOWI OBRAZĘ

bez względu na to, czy rozbieranie się nastąpiło w celu okazania nieposzanowania, czy w innym celu — i na zasadzie tej uchylił wyrok sądu odwoławczego.

Onegdaj sprawa ta ponownie została rozpatrzona przez sąd odwoławczy, który skazał p. Zabawskiego na grzywnę w kwocie 400 marek.

Lagodny wyrok ten objaśnia się tylko w ten sposób, że pani Kosińska nie złożyła sama skargi, bo gdyby tak się stało, p. Zabawski zostałby skazany z art. 507, który zagraża więzieniem od 2 tygodni do jednego roku.

Samolotem do bieguna północnego.

(1.) Na pokładzie takiego oto samolotu, jaki przedstawia nasza rycina, wyruszy sławny badacz norweski Roald Amundsen na wyprawę do Bieguna Północnego. Cały ten aparat lotniczy zbudowany, jest z metalu.

Po raz już czwarty od roku 1918-go przedsiębiorze śmiały podróżnik olbrzymi raid ku temu biegunowi, ziemi obiecanej meustraszonych badaczy.

Przedsiębiorczy ów Norweczyk dotarł, jak widać domo 14-go grudnia 1911 r. do bieguna południowego. Tryumf ten jednak nie zaspokoił dostatecznie jego ambicji. Postawił więc sobie cel nowy: dotarcie do bieguna północnego.

Trzykrotne dotychczas próby zawiodły. Nic jednak nie jest w stanie osłabić zapału Amundsen. Przedsiębiorce więc ową śmiałą podróż po raz czwarty, bojąc się zaś by jego statek nie rozbił się o podbiegunowe lody, wyrusza w drogę na specjalnie w tym celu zbudowanym metalowym samolocie.

tetem swoim oskarżony.

MÓGLBY TYLKO WESOŁOŚĆ OBUDZIĆ, a nigdy wrażenia naruszenia czci, należnej władzy bezpieczeństwa.

Po długiej i głębokiej naradzie trybunał ogłosił wyrok, uchylający karę 4 miesięcy więzienia i zasądający oskarżonego za niewłaściwie użyte słowo na — 3 dni aresztu.

Oskarżony wyrok przyjął skwapliwie i rozprawa skończyła się wśród ogólnej wesołości liczego audytorjum.

Porywczy muzykant i obrażony żandarm.

SIANO DLA KONIKA I ZATARG Z ŻANDARMEM. — PAN PINKUS OD PIKULINY OBRAZIŁ HONOR WŁADZY. — PRZED SĄDEM WOJSKOWYM. — CZĘŚĆ CIAŁA NIE MOŻE BYĆ POCZYTANA ZA CAŁE CIAŁO. — TRZY DNI KOZY ZA JEDNO MAŁE SŁÓWKO..

(+) Było to w lecie 1921 roku. Sierżant L. jechał z orkiestrą ze Stryja do Warszawy, a po drodze zabrakło konikowi od bębna siana. Poczciwi muzykanci, którzy swego Ponia kochali, jak własne dziecko, wielce mu trafil. Pociąg wjechał do Dębina, orkiestra odegrała kilka utworów ku wielkiej uciechu zgromadzonej na dworcu publiczności, gdy nagle dostrzeżono na drugim torze transport szwadronu jazdy i dwa wagony pełne siana. Jakoż orkiestra przerwała foxtrott,

ŻOŁNIERZE TLUMNIE RZUCILI SIĘ DO WAGONÓW

i w zapale swym tyle siana zrzucili, że Ponia w niem snadnie by się utopił. Wszczął się zgiełk; dowódca szwadronu zażądał interwencji żandarmeryi, na co nadbiegł żandarm W. i aresztował mistrza pikuliny, st. żołnierza Pinkusa N. Oburzony tem, oskarżony przeciwko temu zaprotestował, a gdy żandarm zażądał od szefa orkiestry wylegitymowania się, ten w podnieceniu odezwał się:

„PAN JESTEŚ... NIE ŻANDARMI!”

Dla wyjaśnienia dodamy, że krewki muzykant użył tu słowa, określającego pewną część ciała, która wprawdzie wchodziła istotnie w skład powłoki cielesnej żandarma, jednak tylko jako część, nie mogąca tedy służyć za określenie całości osoby tego dzielnego obrońcy ojczyzny.

Słusznie obrażony w osobie swego przedstawiciela państwo, postawiło sprawę na ostrzu noża. Sąd rejonowy w Modlinie skazał nie liczącego się z wyrażeniami muzykanta

NA 4 MIESIĄCE WIĘZIENIA

za obrazę żandarma w służbie.

Nastąpiła apelacja i jako skutek jej — nowa rozprawa w Warszawie. Zdemobilizowany mistrz orkiestry, który zajmuje się teraz dostawą mięsa w twierdzy Modlin, do winy się nie przyznaje, przeczy, jakoby użył wyrażenia „.....”. Z zeznań innych świadków wynika, że

OBRAZLIWE TO SŁOWO ISTOTNIE PADŁO.

Ponieważ drażliwość tematu wymagała wykluczenia kobiet z sali sądowej na czas zeznań, wezwano jedyną obecną na sali niewłaście do opuszczenia przybytku Temidy, co dama uczyniła z widocznym niezadowolaniem.

Obrońca oskarżonego wygłosił iście pło-

mienne przemówienie. Wyjaśniał wymownie, że nie mogło być obrazy w inkryminowanym słowie. Wszak określenie, że żandarm przedstawia tylko jeden organ anatomicznej struktury mężczyzny, a nie całość jego, może zawierać pewne lekceważenie, może wreszcie zawierać drwinę dotkliwą, nigdy jednak zniewagę w rozumieniu § 91 kod. karn., gdyż język potoczny, a zwłaszcza narzecze, którem się posługują sfery żołnierskie, obfitują w wyrażenia dość na pozór obraźliwe, które jednak nie tylko rzadko zawierają w sobie naruszenie czci lub honoru, ale częstokroć w tonie najczystszej przyjaźni i koleżeństwa bywają stosowane.

Poza tem wyrażenie takie nie wytrzymuje najlżejszej analizy, bo gdyby nawet obrażony ów żandarm w tej postaci stanął przed wysokim trybunałem, w jaką go ubrał epi-

Małżeństwo brata z rodzoną siostrą.

RODZINA UBOGIEGO TKACZA. — SYN WYJECHAŁ NA ROBOTY DO KOPALNI, A CÓRKĘ WZIĘTO NA WYCHOWANIE. — WICEDYREKTOR KOPALNI ZMIENIA NAZWISKO. — OŻENIEK I PODRÓŻ POSŁUBNA. — ODKRYCIE.

(—) Prasa amerykańska przytacza niezwykłą historię, w której zbieg okoliczności połączył węzeł małżeńskim brata z rodzoną siostrą.

W roku 1893 postanowił wyemigrować z Irlandyi do Kanady syn ubogiego tkacza, 24-letni Jan O'Comer. Młodzieniec ten pozostał w ojczyźnie ojca z trojgiem dzieci: dwóch synów i małą dziewczynką Irmienę.

Ale młodzieniec, który wybrał się w podróż z niewielką sumką pieniędzy, wsiadł przez omyłkę na okręt, udający się do Kapsztatu, o czem dowiedział się już na pełnym morzu.

Nie było rady. O. Coomer pojechał do Transwaalu i tam po sześciotygodniowej tułaczce dostał

MIEJSCE TACZKARZA W JEDNEJ Z KOPALNI DYAMENTÓW.

Po kilku latach ciężkiej i żmudnej pracy, kiedy raz w czasie pożaru ocalił życie synowi dyrektora kopalni, zwrócił na siebie uwagę i awansował.

Tak minęło kilka lat; wreszcie O. Coomer napisał po raz pierwszy do ojczyzny, ale wy-

buchła wojna nie pozwoliła na dokładne skomunikowanie się z Irlandyą. Dopiero w roku 1900 nadeszły wieści, ale bardzo smutne: jeden z braci umarł, a

SIOSTRĘ WZIĘLI DO SIEBIE JACYŚ PAŃSTWO.

Ojciec żył w największej nędzy, wspomagany przez drugiego syna, robotnika w warsztatach meblowych.

Jan posłał natychmiast część swych dość znacznych oszczędności do Irlandyi, ale pieniądze po 2 miesiącach mu zwrócono, gdyż ojciec tymczasem umarł, a drugiego brata niepodobna było odnaleźć.

Ale od tego czasu interesy Jana poprawiły się znacznie. Awansował coraz bardziej i otrzymał wreszcie

STANOWISKO WICEDYREKTORA

jednej z małych kopalni na zachodzie kraju. Jednocześnie Jan O'Coomer postanowił wyjechać na urlop, a potem ożenić się.

Ale raptem dano mu do zrozumienia, że jego prostackie nazwisko będzie dlań w tej dziedzinie nie lada przeszkodą. Jan wprawdzie obraził się o to i zerwał z przyjaciółmi,

Holendrami, ale jednocześnie poszedł za ich radą i podał się do Londynu o

ZMIANĘ NAZWISKA.

Dla poparcia swej prośby pojechał nawet osobiście do stolicy Anglii i tam stosownie do swego podania przemianę na Jana Jeffersona, zamieszkał przez 2 i pół lat. Potem podróżował wiele, robiąc wciąż doskonale interesy na brylantach, którymi przygodnie handlował.

W roku 1920 wyjechał Jefferson do Stanów Zjednoczonych i tam poznał młodą panią, miss Thompson. Dyrektor Jefferson był w domu pp. Thompsonów mile widzianym gościem, a w karnawale roku zeszłego handlował.

W roku 1920 wyjechał Jefferson do Stanów Zjednoczonych i tam poznał młodą panią, miss Thompson. Dyrektor Jefferson był w domu pp. Thompsonów mile widzianym gościem, a w karnawale roku zeszłego handlował.

STAŁ SIĘ ICH KOCHANYM ZIĘCIEM.

zyskując wraz z ręką Irny Thompson 300 tysięcy funtów szterlingów posagu.

Państwo Jefferson zegnali zrewnem iżami rodziców panny młodej nazajutrz po ślubie, t. j. dnia 5 lutego roku zeszłego wyjechali w podróż poślubną.

Pierwsza doba minęła w nastrojach idealnych i sielsko anielskich, ale nad wieczorem w zacisznym pulmanie lady Irna zrobiła mężowi następujące zeznanie:

— Słuchaj Janku, muszę ci wyznać wszy-

stko, nie ma to wielkiej wagi, ale zawsze jest przed tobą tajemnicą, którą chcę ci odsłonić. Wiem, że dowiedziawszy się o tem, nie będziesz mnie mniej kochał, a ja ze swej strony pozbędę się krępującego mnie ciężaru: ja

NIE JESTEM CÓRKĄ PP. THOMPSON,

lecz ich wychowanką, mój ojciec nazywał się O'Coomer i był biednym tkaczem w Irlandyi.

Ale dyrektor Jefferson nie dał jej dokończyć, zerwał się i

PORWAŁ SIÓSTRĘ W RAMIONA.

Oczywiście przerażenie jej, gdy dowiedziała się o wszystkim, było ogromne, ale młodzi czempredzej przerwali swoją podróż i rozpoczęli kroki rozwodowa. Świadcstwo pp. Thompson i dokumenty, posiadane przez „Jeffersona“, umożliwiły im uzyskanie

UNIEWAŻNIENIA MAŁŻEŃSTWA,

który to dokument otrzymali w tygodniu po ślubie.

Ale i nadal żyją oni w najserdeczniejszej przyjaźni. Tylko Jefferson nie myśli już o powtórnym ożenku.

Podlotki amerykańskie uciekają z domu.

STO TYSIĘCY DZIEWCZĄTEK SZUKA PRZYGÓD POZA DOMEM RODZICIELSKIM. — AJENCYE DLA CHWYTANIA ZBIEGÓW. — DAŻENIE DO SAMODZIELNOŚCI. — ŻĄDZA SŁAWY KINOWEJ.

(k.) Amerykańskie mamy są pogrążone w rozpacz. Mimo wszelkiej czujności, mimo przestróg i upomnień, córeczki coraz częściej uciekają od nich — w szeroki świat. Zapanowała istna epidemia zbiegostwa z pod strzechy domowej. Statystyka policyjna zanotowała w ubiegłym roku nie mniej, jak sto tysięcy takich wypadków, w których rodzice donieśli o ucieczce córki w niewiadomym kierunku.

Epidemia ta doszła do takich rozmiarów, że musiano w Nowym Jorku zorganizować osobne biuro

DO ŁAPANIA ZBIEGŁYCH DZIEWCZĄTEK,

które z jednej strony napływają z głębi kraju do stolicy, stanowiącej dla nich osobliwą atrakcję, z drugiej — przypływają dosć licznie na statkach z Europy. Biuro to utrzymuje szereg agentów obcoga pici, specjalnie wycwiczonych w momentalnym rozpoznaniu „błędnych owieczek“ wśród milionowej fali mieszkańców metropolii. Oczywiście, w razie rozeznania, zbiegów kieruje się niezwłocznie do domu rodzicielskiego.

Charakterystycznym jest wiek przeważnej części tych uciekinierów. Podczas gdy dawniej dopiero 20-letnia miss próbowała czasem wyzwolić się z pod surowej dyscypliny ojca, teraz

UCIEKAJĄ W ŚWIAT BĘBNI 15-LETNIE.

Zdarzył się raz nawet wypadek, że taki podlotek zabrał ze sobą w podróż młodszą, 11-letnią siostrzyczkę.

Motywe, który przedsiębiorcze dziewczątka pobudza do szukania przygód w szerokim świecie, nie są pobudki, z jakich czynią to zazwyczaj ich europejskie siostry. Młodocianym Amerykankom chodzi tylko o użycie swobody w dobrem słowa tego znaczeniu, o wypróbowanie swych sił w walce z losem, o ugruntowanie samodzielności, której były dotąd pozbawione, w domu rodzicielskim. To też zbiegi-podlotki

NIE SZUKAJĄ ŁATWYCH PRZYGÓD

na bruku pierwszego lepszego miasta, lecz bierą się do ciężkiej nieraz pracy, zdobywając sobie trudem własnych rąk chleb, który lepiej im smakuje, niż marcepany w domu mamusi.

Tak n. p. pewna miss Arnold zniknęła przed 10 laty z domu bardzo bogatych rodziców. Wszelkie poszukiwania były bezskuteczne; sprawa wzbudziła olbrzymie zainteresowanie w całej Ameryce. Dopiero niedawno reporterzy, którzy wszystko muszą wy-

kryć, odnaleźli ją w pewnym małym miasteczku, jako

ŻONĘ ZWYKŁEGO ROBOTNIKA.

Żyła z nim szczęśliwie, dopiero odkrycie jej pochodzenia zatrwożyło ją do tego stopnia, że znów uciekła — tym razem od męża, i nie wróciła dotychczas.

Szczególnym

PUNKIEM PRZYCIĄGAJĄCYM

całe rzesze tych młodych zbiegów, jest obecnie kalifornijskie miasto Los Angeles, dzięki temu, że znajdują się tam olbrzymie zakłady kinematograficzne, gdzie pierwszorzędne gwiazdy filmowe rozsiewają blask swej sztuki. Otóż — jak dawniej młodzi chłopcy uciekali rodzicom do wojska, tak teraz ich siostrzyczki, (a raczej córeczki) garną się masowo do — kina, które rozpala ich fantazję, żądają sławy. To też i w Los Angeles, — jak wieść niesie, — założono obecnie tutejsze biuro dla łowienia zbiegłych podlotków.

Falszerz pieniędzy chciał zastrzeić świadka

Z Sosnowca donoszą, że w czasie rozprawy sądowej przeciw rodzinie Ciechanowskich z Dąbrowy, oskarżonych o rozpowszechnianie fałszywych tysiączek, markówek, gdy odczytano wyrok skazujący, jeden z tej rodziny szybkim ruchem dobył rewolweru i chciał zastrzeić jednego ze świadków, tajnego agenta policyjnego. Nie zdołał jednak wystrzelić, gdyż obywatelsko go i odebrano mu broń.

Główny Wiedeń czeka na polskie ziemniaki

(+) Nęcza w stolicy Austrii wzrasta wraz z drożyzną z dnia na dzień, przybierając zastraszające rozmiary. Szpalty dzienników przepelnione są biadaniem na temat cen artykułów spożywczych, które są rzeczywiście niesłychane. N. p. bochenek chleba doszedł do 850 koron, biała mąka pszenna do 1000 koron za kilo.

W tych warunkach jako istne zbawienie powita, no zapowiedź bawiającego w Wiedniu min. Skirmunt, że Polska zezwoliła na wywóz 230 wagonów ziemniaków do Austrii. Wiadomość tę podały dzienniki wiedeńskie na pierwszej stronie wielkimi literami. Ten szczegół świadczy, jak krucho jest z aprowizacją dumnej niegdyś stolicy nadriunajskiej, która od 8 lat już przyciąga paski i walczy z paskiem — bezskutecznie, podczas gdy inne kraje jako tako widmo głodu przeczyczyły.

Gwiazdy filmowe.

W wyglądzie moim jest taka wada czy zaleta, że mam nie więcej tylko... szczęście do kobiet. Nie raz przechodząc przez ulicę miałbym ochotę drapać gdzieś chochy aeroplanem, aby nie być zmuszonym odkrywać wciąż mej niestety przerzedzającej się starannej fryzury, a cóż dopiero gdy moje łaskawe wielbicielki raczą co krok zatrzymywać mnie słowiczymi głoskami:

— Ach! gdzież to pan idzie? Tak dawno pana nie widziałam? Jak widzę pan ma nowy garnitur!?

Doszło do tego, że przestałem chodzić do kawiarni i zacząłem chodzić bocznymi ulicami jak: Loretańska, Garbarska, Felicjanek, Senacka. Ale od pewnego czasu złośliwy los i tam mię zaczął przesładować. Widocznie niema już dla mnie ratunku.

Kiedosi zdaleka na Kanoniczej, widzę idącą przeciwu mnie na kołyszących się słoniowatych nogach, przysadkowatą o biuście stanowczo za obfitym, puculowatą pannę Franię. Zdaleka już woła do mnie:

— Wie pan wstępuję do kina

— Pani?

— Tak ja. Przepadam za dramatami indyjskimi i wschodnimi. Będę grała kapłankę, odaliskę lub gejszę.

— Pani?

— Tak. Teraz dopiero poznałam, jaka moja właściwa droga. Jak można było się marnować w biurze przy maszynie!

Wysiraszony zawołałem:

— Proszę pani mnie się bardzo spieszy. Do widzenia.

I pożegnawszy się coperdziej popędziłem przed siebie.

Za chwilę z drugiej strony woła na mnie czterdziestoletnia (mniejsza o wiek) chuda, płaska z nosem potamany w dziesięć-oro panna „Lusia“:

— Proszę pana, pewnie pan jeszcze nie wstępuję do kina. Chodzę na wszystkie dramaty filmowe i wiem, że dotychczas nie wystawiono Ramea i Julii. Otóż w pierwszym filmie, w którym wystąpię, będę grać Julię. Impresario mówił, że ja się do tej roli doskonale nadaję.

— A ja ośmielałam się wątpić — rzekłem nieśmiało.

— Jakto, pan wątpi? Przecież ja mam pierwszorzędną talent, moje ruchy, moja naówność, niech pan spojrzy. Choć co tu mówić, pan zawsze był w dziedzinie sztuki ignorantem — rzekła z wyższością i odeszła nie podając mi ręki.

Za chwilę spotykam znowu pękającą, z zadartym (ach! jak) nosem i o odstających uszach pannę „Dzidzię“ i znowu słyszę głos:

— Wstępuję do kina. Będę grać Katarzynę Sforza i Barbarę Radziwiłłównę. Najlepiej lubię dramaty historyczne. Szkoda, że Lady Hamilton już wystawiano bo ostatecznie podjęłabym się i tej roli!

I tak przez cały dzień, a potem drugi, trzeci, wszystkie stale paskudne o wystających łopatkach, oczkach jak szparki, grubych ustach i rękach jak u parobków, każda opowiadała mi że wstępuję do kina i każda chciała grać: Królową Sabę, Dalię, Beatrycę, Małgorzatę, Józefinę, Panią Pompadour, Lilię Wenedę, Zosię, Jagienkę, Ksenię itd.

Postanowiłem przez dwa tygodnie nie wychodzić z domu. Gdy wreszcie wyszedłem na Planty, spotrzałem siedzącą na ławce ową Franię—Julię. Ukłoniłem się grzecznie, lecz zmierzyla mnie wzrokiem i odwróciła się impertynencko.

Tak? pomyślałem sobie. Zobaczymy za rok lub dwa co będzie z twoich sukcesów filmowych. Zda się, że gdybyś się uczyła szycia, byłoby to o wiele praktyczniej.

Aljot.

MASZYNY DO PISANIA

TELEFON Nr 3541

nowe i używane — przybory biurowe
W rządzat reperacyjny
KRAKOW, ULICA GRODZKA 44

RUDOLF NOWAK

(WEJS DZIE SE JACKA 1)

Oj! wiosenka!

Jak to pięknie jest z wiosną!...
 Patrzcie tylko! już rosną
 Osty, chwasty na łące,
 W lesie grzyby trujące,
 Wśród rozkosznych pieszczotek
 Znow słowika zjadł kotek,
 A kukulka, szachrajka
 W obce gniazdo pcha jajka!
 Nawet mucha zwyczajna
 Wlazła cała do lajna
 Potem brzęcząc tak mile
 W świat roznosi bakcyle,
 W nocy wszystko umilka
 Słychać tylko pieśń wilka
 Pieśń to rzewna, gorąca —
 Śpiewa, dusi zajaca —
 Zajac kona i sęka:
 „Oj! wiosenka! wiosenka!”

Kr.

udział w Akademii. Programy z artystycznymi wstępnymi oryginalnej strony okładkowej tomiku z r. 1822 będą do nabycia przy wejściu do Auli. Pozostałe bilety w cenie po 600 i 300 mk. do nabycia w księgarni Gebethnera i Sp. Rynek gł. Dochód przeznaczony na „Fundusz wydawniczy Koła Polonistów U. J.”.

Wiecej prawników w sprawie reformy studiów.

Wczoraj odbył się w sali Kopernika U. J. wielki wiec studentów I. i II. roku prawa. Kuratorem był prof. Kutrzeba. Ponadto wzięli w wiecu udział żywo losem młodzieży akademickiej zajmujący się prof. Estreicher, Krzymuski i Kumaniecki.

Wiecej powziął następujące uchwały: 1) Domagać się od Dziekanatu prawa stosowania w jaknajszerszym rozmiarze i bez ograniczeń przepisu ulgowego paragr. 5 rozporządzenia ministerialnego w sprawie przyznawania powakacyjnych terminów dla egzaminów w przekonywaniu, że warunki materialne, w jakich młodzież akademicka żyje i studjuje stanowią dostatecznie usprawiedliwione powody dla domagania się tych terminów. 2) Domagać się od kompetentnych czynników zmiany ordynacji studiów w tym kierunku, by Komisjom egzaminacyjnym przyznać prawo dopuszczania w godnych uwzględnienia wypadkach do warunków wchodzących na wyższy kurs kandydatów reprobowanych, by im dać możność złożenia egzaminu w ciągu roku szkolnego i uchronić ich od utraty całego roku.

W końcu wiec wybrał egzekutywę polecającą jej udać się do bawiącego w Krakowie p. premera Ponikowskiego dla przedstawienia mu postulatów młodzieży prawniczej.

lacu Skrzyńskich Odrowążów — obecnie własność dóbr Chlewiska — a o 11 i pół objął już prawie całe Chlewiska. Mimo prób ratunku starożytny pałac spłonął, spłonęło 90 domów, a 101 rodzin, liczących przeszło 600 osób pozostało bez dachu nad głową i bez mienia. Wśród tych wielu takich, którzy nie mają co do ust włożyć.

— 000 —

Rosyjska księżna w roli szpiega.

(+) Niemcy, którzy zawsze uprawiali szpiegostwo wojenne na największą skalę w Europie, rozdymają do nieludzkich rozmiarów każdy wypadek tego rodzaju, który się zdarzy w obrębie granic i na niekorzyść ich państwa, przemilczając oczywiście dyskretnie nader liczne fakty szpiegostwa niemieckiego zagranicą, zwłaszcza we Francji.

Ostatnio prasa niemiecka pisze dużo o procesie rosyjskiej księżnej Szachowskiej, który się odbył niedawno w Lipsku. Księżna kobieta 38-letnia, lecz wyglądająca znacznie młodziej i dość ponętna, wyszedłszy za mąż za niemieckiego inżyniera, prowadziła życie dość wystawne, a celem pokrycia kosztów, oddała się pono na usługi sztabu franc. armii okupacyjnej nad Renem. Zdolała wciągnąć w zakres swych machinacji jeszcze kilka osób, między innymi niejaką Anhilde Adenskjöld, szwedzką baronową, dopiero noga powinęła się jej przy próbie pozyskania pewnego oficera, który pod wpływem nagłego ataku uczuć patriotycznych zdradził ją władzom niemieckim.

Rozprawa, budząca powszechną senację, zakończyła się skazaniem księżnej na półtora roku więzienia.

Niewidzialne, bezszelestne samoloty.

(1.) W dziedzinie budowy samolotów poczyniono obecnie we Francji i w Anglii nowe ulepszenia. Oto budowane mają być aeroplany niewidzialne i nie wydające przy locie żadnego odgłosu. Niewidzialność aparatów uzyskuje się w ten sposób, że nadaje im się barwę obłoków, wskutek czego nie odbijają się od tła nieba, warchmie propelerów ograniczono do minimum. Do jeszcze większej doskonałości usiłuje doprowadzić Ameryka, chcąc przy pomocy reflektorów świetlnych usunąć ślad, jaki samoloty rzucają na powierzchnię wody.

Ordynans pułkownika — mordercą i bandytą.

Lwów (tel. wł.). Wczoraj aresztowano w westybulu dworca Lwów—Podzamcze ordynansa pułkownika Kuczewskiego, 19 p. p., stacyonowanego we Lwowie, niejakiego szeregowca tego samego pułku, Władysława Szymkowicza, który został rozpoznany przez wywiadowcę policyjnego jako morderca pewnego reemigranta z Ameryki, pochodzącego z Radziechowa, a któremu zrabował przywiezioną gotówkę w dolarach. Aresztowany jest również silnie wmieszany, jako jeden z głównych winowajców w napadzie rabunkowym w lesie bohorodczańskim, wspólnie z Andrzejem Strykowskiem, którego przed kilku dniami aresztowano i osadzono w więzieniu w Złoczowie.

Program „Tygodnia Harcerskiego”.

28 maja (niedziela). Msza św. o godz. 8 rano w kościele N. M. P., poświęcenie sztandaru i otwarcie „Tygodnia” przez prof. dra Ciechanowskiego na Rynek gł. W południe o godz. 1—2 koncert orkiestry wojskowej 3 p. ulanów na plantach w kiosku koło Sauera. Popoł. o godz. 4—8 Zabawa Ludowa na boisku Sokola. Bufet, loterya itd. Muzyka P. A. C.
 29 maja (poniedziałek). O godz. 3 popołudniu otwarcie wystawy w budynku komendy hufców krakowskich na Pl. Jabłonowskich. O godz. 6 wieczorem bezpłatne odczyty o harcerstwie we wszystkich dzielnicach miasta.

30 maja (wtorek). Uroczyste przedstawienie Teatru miejskiego im. J. Słowackiego z słowem wstępnym rektora dra Estreichera.

31 maja (środa). Wiecej obywatelski w sprawie harcerstwa polskiego w sali Kopernika Un. Jagiell. o godz. 6 popoł.

1 czerwca (czwartek). Przedstawienie kinematograficzne (sceny z życia harcerzy) w kinie Y. M. C. A. przy ul. Zwierzynieckiej. Godz. 6 i 8 popoł.

2 czerwca (piątek). Przedpołudniem Zjazd Drażyn z prowincji. Popoł. o godz. 4 otwarcie obozu na Błotniach. Teatr harcerski w obozie.

3 czerwca (sobota). Rano o godz. 8 ówczesna polowa w Wolskim lesie. Popoł. praca harcerzy przy warsztatach w Muzeum Przemysłowca. Wieczorem o godz. 8 Promenade Concert w sali i ogrodzie Strzeleckim przy ul. Lubież. Wejście za zaproszeniami.

4 czerwca (niedziela). Msza polowa na Błotniach i rewia. Popoł. o godz. 4 na boisku „Wisły” popisy drużyn i zawody o pierwszeństwo Chorągwi.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Wniebowstąpienie P.
 Wschód słońca: 4:48
 Zachód słońca: 8:31
 Długość dnia: 15:49

Czwartek
25
 Maja

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek popoł.: „Dyabeł i karczmarzka”.

Wieczór: „Horsztyński”.

Piątek: „Walka kobiet”.

Sobota: „Walka kobiet”.

Niedziela popoł.: „Grube ryby” kom. Baluckiego.

Wieczór: „Walka kobiet”.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Czwartek wieczór: „Urlop małżeński”.

Piątek: „Tosca”.

Sobota: „Eugeniusz Onegin”.

Niedziela: „Eugeniusz Onegin”.

OPERETKA „NOWOŚCI”.

Czwartek popoł.: „Król się bawi”.

Wieczór: „Król się bawi”.

Piątek: „Król się bawi”.

Sobota: „Król się bawi”.

Niedziela popoł.: „Król się bawi”.

Wieczór: „Szał miłości”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH w Krakowie, Rynek gł. Linia A—B L. 39.

Poniedziałek, ks. prof. Hortyński: „System filozoficzny Tomasa z Akwinu” (Absolut).

Władysław Mickiewicz w Krakowie.

(ak) Wczoraj rano o godz. 7 przybył do Krakowa warszawskim pociągiem Władysław Mickiewicz. Na dworcu kolejowym powitało Go grono profesorów Uniwersytetu, między innymi prof. Kallenbach, Chrząnowski i Ciechanowski, dr Pollak, przedstawiciele wszystkich stowarzyszeń akademickich, delegacje harcerzy i harcerek. Gość przeszedł przed frontem drużyny reprezentacyjnej harcerskiej. W salonie kolejowym, który władze kolejowe oddały do dyspozycji, po przedstawieniu obecnych przemówił pierwszy przedstawiciel młodzieży prezes Koła Polonistów, jedna zaś ze słuchaczek wręczyła Wł. Mickiewiczowi bukiet. Imieniem uniwersytetu powitał krótko Gościa prof. Ciechanowski. Wł. Mickiewicz podziękował w kilku serdecznych słowach za powitanie, poczem udał się przybranym kwiatami autem w asystencji harcerzy do willi prof. Ciechanowskiego, gdzie zamieszkał. O godz. 11:30 przedpołudniem udał się Wł. Mickiewicz do Muzeum Czartoryskich.

Właściwa uroczystość ku czci Gościa zaczęła się dziś. I tak o godz. 11 rano odbędzie się w auli Coll. novum uroczystość nadania Wł. Mickiewiczowi honorowego doktoratu filozofii.

Następnie o godz. 12 w południe odbędzie się przed pomnikiem Mickiewicza w Ryнку głównym hołd przedstawicieli miasta i młodzieży dla sędziwego syna Wieszcza. W sobotę 27 bm. zaszczytny dostojny Gość teatr im. Słowackiego swą obecnością w uroczystym przedstawieniu „Dziadów”.

Akademia mickiewiczowska urządzana przez Koło Polonistów U. J. stanie się uroczystym zakończeniem manifestacji na cześć bawiącego w Krakowie Wład. Mickiewicza, a równocześnie będzie uczczeniem setnej rocznicy pierwszego tomu ku poezji Adama. Sędziwy syn Wieszcza weźmie

Dania dla dzieci polskich.

(—) Rząd duński nadzwyczaj przychylnie odnoszący się do Polski wysłał obecnie 80.000 koron duńskich jako zasiłek na akcję dożywiania dzieci polskich. Nadmienić należy, że od dłuższego już czasu prywatne osoby w Danii nadsyłają liczne dary dla dzieci polskich.

Złot sokoli w Bielsku.

Bielsko. (Tel. wł.) Dnia 28 b. m. odbędzie się w Bielsku złot Sokolów z okręgu żywieckiego. W złocie tym weźmie udział także okręg krakowski oraz goście z b. Kongresówki i Górnego Śląska. Złot zapowiada się dobrze. W złocie wezmą udział także inne polskie stowarzyszenia, oraz rzesze ludności wiejskiej i miejskiej, celem zamantestowania polskości ziem śląskiej, gdzie przed wojną każda taka próba spotykała się z wrogą postawą władz austriackich.

Przedłużenie prawa opcji.

Warszawa (tel. wł.). Między rządem polskim a sowietami przyszło do porozumienia w sprawie przedłużenia prawa opcji jeszcze o 1 rok. Dotychczasowy termin opcyjny w myśl traktatu ryskiego minął już 18 marca b. r.

Witos jedzie do Bułgarii.

(—) Jak podaje „Gazeta Warszawska” poślowie: Witos i Dąbski jadą do Sofii, stolicy Bułgarii, na Kongres ludowców bułgarskich w dniu 28 b. m.

O rozwiązanie petlirowsk. organizacyi w Czechach

Warszawa (tel. wł.). Rząd sowiecko-ukraiński zwrócił się do rządu czesko-słowackiego z żądaniem rozwiązania organizacyi petlirowskich w Czechosłowacji. W razie odmowy rząd sowiecki zagroził wzięciem obywateli czeskich w Rosji jako zakładników.

Niemcy nakładają podatek na letników zagran

Berlin. (Tel. wł.) Frakcja demokratyczna parlamentu pruskiego wniosła interpelację w sprawie nałożenia specjalnych podatków na cudzoziemców, przybywających na pobyt letni do Niemiec. Frakcja proponuje, by podatek ten wynosił 4 marki na osobę dziennie. Przyływ obcych z innych krajów do Niemiec jest tak silny, że w samej Bawarii znajduje się 50 tysięcy zgłoszeń na przyjazd z Ameryki, oprócz tego wpłynęło bardzo wiele zgłoszeń z Holandji, Szwecji, Danii itd. Liczbę obcych, mających przybyć do Niemiec tego lata, oceniają na pół miliona.

Starożytny pałac i wieś w płomieniach.

90 domów pastwą ognia, 100 rodzin bez dachu. W dniu 18 maja Chlewiska w Radomskim stały się ofiarą ognia; rano wybuchł pożar w pa-

M. OPERA I OPERETKA.

„Eugeniusz Onegin“.

Sceny liryczne P. Czajkowskiego.

Słusznie zakwalifikował sam twórca operę swoją — „scenami lirycznymi“, gdyż w przepięknej tej muzyce przeważa element liryczny i to nawet w ustępach najbardziej dramatycznych. Muzyka to tęskna i rzuwna; zachowując jednak wybitnie charakter rosyjski i może dlatego niezupełnie przystępna dla ucha i duszy przeciętnego słuchacza polskiego. A jednak pomimo swego specyficznego narodowego kolorytu, dla swych piękności i zalet artystycznych otręgli „Onegin“ (skomponowany w 1879 r.) wszystkie sceny europejskie i po dziś dzień utrzymuje się na repertuarze pierwszorzędných oper.

Wykonanie „Onegina“ w naszej operze było wzorowe pod każdym względem. P. Jefimcewa w partyi Tatiany czarowała przesławnym swym głosem i wysoce artystyczną grą sceniczną. P. Zbigniewiczowa traktowała Olgę z rutyną wytrawnej śpiewaczki, które to kwalifikacje już dawniej wykazała. Zarówno p. Heleńska (Larina) jak Bodnicka (niańka) zasłużyły sobie na pełne uznanie.

P. Cortilli jako Leński rozwinął wszystkie zalety pięknego swego głosu, ale bohaterem wieczoru, dzielącym tryumfy z p. Jefimcewą — był bezsprzecznie w partyi Onegina — p. Kniaginin.

Na słowa uznania zasłużył rzetelnie p. Mazanek (ks. Gremin) oraz pp. Isakowicz i Osmecki.

Świetnie prowadzi orkiestrę kapelmistrz p. Barański. **K. Krumłowski.**

Stan pogody.

Komunikat o stanie pogody wydany we środę 24. maja 1922 roku o godzinie 8 wieczór według danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie:

Stan atmosfery: Na całym prawie kontynencie Europejskim pod wpływem słabo zarysowanego antycyklonu było przeważnie pogodnie i ciepło przy słabych prądach lokalnych.

Temperatury w kraju o godzinie 3 popołudniu wahały się w granicach od 21 stopni (Lwów) do 24 stopni (Poznań), na zachodzie Europy były znacznie wyższe (Praga 29 stopni, Berlin 32 stopni, Paryż 35 stopni, Biarritz 30 stopni).

Kraków 8 wieczór: Ciśnienie 753¹, temperatura +20¹, maksimum +24³, minimum +8⁰, Opad — Stan nieba: pogodnie.

Prognoza na czwartek: Pogodnie, ciepłe wiatry lokalne.

Ogórek lub kalafior za 700 marek w Krakowie.

(—) W ubiegły piątek pojawiły się na targu krakowskim pierwsze ogórki. Było ich jednak zaledwie kilka i każdy z kupujących patrzył tylko z daleka na nie, nie śmiejąc nawet spytać o cenę.

Wczoraj pojawiły się już ogórki w większej liczbie, widać było również młode kalafiory, niestety, wszystkie te przysmaki leżały w dalszym ciągu na straganach nietknięte, cena ich bowiem była tak horrendalna, że nawet najbogatszego śmiała ka pretendującego do kupna tych pierwszych okazów — mogła odstraszyć.

Oto za średniej wielkości ogórek żądano 700 mk. Cena kalafiora małego wynosiła również 700 mk. Nic dziwnego więc, że każdy usłyszawszy tę cenę, momentalnie zapominał języka w ustach i — w milczeniu odchodził.

WYJĄTKOWE ZEZWOLENIE NA WYWÓZ PRODUKTÓW. Dyrekcja Kolei w Krakowie zawiadoma, że uchwała Rady Ministrów z 6 maja br. została wywóz za granicę państwa pszenicy, żyta, owsa iecznienia, maki, kaszy, ziemniaków, iaj, bydła i nierogacizny zabronionv. Wyjątkowo mogą być udzielane pozwolenia na wywóz wymienionych artykułów tylko za zgodą nadzwyczajnego komisarza dla zwalczania drożdzywn. przyczem certyfikaty wywozowe muszą być zaopatrzone podpisem i pieczęcią tegoż komisarza. Pozwolenia takie udzielone przed 4 maja br. wymagają dla swej ważności dodatkowego podpisu i pieczęci nadzwyczajnego komisarza dla zwalczania drożdzywn. Przewyżki niezaopatrzone we ważne pozwolenia nie będą do przewozu kolejną przyjmowane.

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj popołudniu gra teatr J. Słowackiego pełną ręką i humoru komedye Stef. Krwoszewskiego „Dyabeł i karczmarzka“, wieczorem ze względu na liczne wyścizki „Horsztyński“ we wspaniałej inscenizacji

tegorocznej. W piątek wznowienie efektownej komedji Scribe'a „Walka kobiet“ z udziałem pp. Bednarzewskiej, Hańskiej, Jednowskiego, Niewiarowicza oraz Z. Nowakowskiego w jego wyborniej roli Gustawa de Grignon. W sobotę będzie obecny w teatrze Wł. Mickiewicz czcigodny swn nieśmiertelnego Wieszcza Adama. Z tego powodu teatr wznowi trzy główne fragmenty z „Dziadów“ w układzie St. Wyspiańskiego. Sa to scena u księdza z 4 części, scena więzienna z improwizacją i widzenie ks. Piotra, i scena u senatora Gustawa Konrada gra Z. Nowakowski, ks. Piotra Sosnowski, senatora Jednowski.

M. OPERA I OPERETKA. Dziś we czwartek pełna humoru i oryginalnych tańców operetka J. Gilberta „Urlop małżeńska“ przyjmowana salwami braw i wypełniająca stale widownię naszego teatru. W piątek wystąpi po raz ostatni p. M. Polińska-Lewicka w operze „Tosca“ w partyi tytułowej, która pożegna Kraków, wyjeżdżając zaprawdę. Świetna ta artystka jakiej równej Kraków jeszcze w operze nie widział, uproszona na ten czwarty i ostatni występ przedstawi w partyi „Tosci“ jedną z najlepszych swych kreacji tak pod względem wokalnym jak też fenomenalnej gry aktorskiej. Partye te śpiewała bowiem wielokrotnie ze słynnym Carusem we Włoszech i Ameryce. W sobotę i w niedzielę znakomita opera Czajkowskiego „Eugeniusz Onegin“, która zdobyła na wczorajszej premierze entuzjastyczne przyjęcie.

Krakowska opera udaje się dziś we czwartek do Bielska, zaproszona przez tamtejszy komitet narodowy, gdzie wykonana będzie opera Moniuszki „Halka“. Będzie to uroczysty obchód, gdyż nasi rodacy z Kresów po raz pierwszy usłyszą pieśń polską z desek teatru niemieckiego. Będzie też zarazem dowodem, że przychodzimy na Kresy nie z terorem i jakimi ongiś praktykowali nasi sąsiedzi do polskimi teatrami kresowymi, lecz ze szczerem sercem i rodzimą pieśnią.

Z TEATRU „NOWOŚCI“ komunikują nam: Dziś we czwartek dwa przedstawienia i tak: popołudniu i wieczór dana będzie nadzwyczaj wesoła operetka Nelsona „Król się bawi“. Wspaniała wystawa, pomysły dekoracyjne i kostiumy, pełne życia i humoru postaci, oraz tańce i ewolucje. „Król się bawi“ granym będzie przez cały ten tydzień.

ADAM DIDUR, który obecnie święci tryumfy we Lwowie wystąpi w Krakowie po raz ostatni w niedzielę 28 bm. w Starym Teatrze. Na koncercie tym pożegna się znakomity artysta z naszą publicznością na dłuższy przeciąg czasu — wraca bowiem w pierwszych dniach czerwca do Ameryki. Biletu na niedzielny koncert Didura sa sprzedawane dziś we czwartek dnia 25 bm. od godz. 11—1 i od 5—8 w Starym Teatrze.

WYSTAWA PRAC MŁODZIEŻY PODHALAŃSKIEJ. Dziś we czwartek o godz. 10 rano otwarta zostanie w sali Muzeum przemysłowego wystawa rysunków zdobniczych, wykonanych przez uczniów gimnazjum w N. Targu pod kierunkiem prof. Wiktora Gutowskiego. Wystawa trwać będzie do dnia 12 czerwca.

ZE ZWIĄZKU FILARECKIEGO. Dnia 26 bm. w piątek o godz. 6 popoł. w sali Muzeum przemysłowego (Smoleńsk 9) odbędzie się z okazji setnej rocznicy wydania 1 tomu poezji Mickiewicza wykład prof. B. Podchmarskiego pt. „Czego żada od nas dzisiaj Mickiewicz? Wykład ten jest pierwszym z cyklu wykładów urządzanych przez Związek filarecki. Wstęp 60 mk., dla młodzieży szkolnej 30 mk.

FESTYN. We czwartek dn. 25 bm. odbędzie się w Parku Krakowskim festyn z tańcami, loterya spożywczo-fantowa, koszem szczęścia itp. Przygrywać będzie muzyka 20 p. p. Dochód przeznaczony na najuboższych, pozostających pod opieką komitetu parafialnego św. Mikołaja.

W KRAK. TOW. TECHNICZNEM ul. Straszewskiego 28. odbędzie się w piątek dnia 26 ogodz. 8 wieczór zebranie dyskusyjne na temat: „Powojenny ruch budowlany“. Referat wygłosi Inż. J. Straszewicz.

ZBIÓRKA KRAK. KOŁA PRZYJ. HARC. 8 maja na kolonie wakac. dla najbardziej potrzebujących harcerzy. przyniosła 518.235 marek.

WALKA Z KLĘSĄ OGNIOWĄ. Częste i dotkliwie pożary po wsiach i miasteczkach są już od lat wielką klęską społeczną dla szerszych warstw społecznych w Małopolsce, zakłady zaś ubezpieczeniowe prywatne przy swym odmiennym aparacie organizacyjnym nie mogły należycie opowsechnić się po wsiach, gdzie przeważająca liczba budowli i mienia ruchomego pozostawała bez opieki ubezpieczeniowej. Zesztoroczna ustawa Sejmowa (z dnia 23 czerwca) o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych jest właściwie ostatecznym usankcjonowaniem podobnej Ustawy Sejmu galicjijskiego z r. 1883. Wzorem innych państw zachodnich, posiadających sprawnie funkcjonujące zakłady ubezpieczeniowe o charakterze państwowo-samorządowym (Szwajcaria, Bawaryja, Prusy, Dania, Norwegia), przekształciła ustawa sejmowa istniejący w Kongresówce od r. 1803 Zakład rządowy na instytucję samorządową, opartą na wzajemności, a mającą na celu „dobro publiczne, nie zaś osiągnięcie zysków“ zawiadywaną przez naczelny organ kierowniczy — Radę Nadzorczą, powoływaną w drodze wyborów z grona ubezpieczonych przez Rady powiatowe i miasta o statutach własnych.

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych (P. D. U. W.) z początkiem roku bieżącego otworzyła już swe oddziały w Małopolsce i przeprowadza wzmoczoną pracę organizacyjną po powiatach i gminach.

Z chwilą ukończenia tych prac, które potrwały zaledwie parę miesięcy, przeprowadzone zostaną wybory radców z pośród ubezpieczonych (po trzech na każdy powiat) nadto po trzech z każdego województwa dla dokompletowania Rady Nadzorczej w Warszawie. Instytucja prowadzi wszelkie swe czynności na gruncie szerokiej de-

centralizacji i autonomii oddziałów prowincjonalnych, a przeto sprawy ubezpieczeniowe oraz wpłaty szkodowe uskuteczniają się na miejscu, zapewniając tej placówce wielką sprawność i zrozumienie potrzeb miejscowych.

Sieć sił agencyjnych (taksatorów) jakoteż zespół urzędników dla Oddziałów w Małopolsce kompletuje się wylacznie z żywołów miejscowych.

P. D. U. W., dzięki swemu charakterowi społeczno-samorządowemu, posiada taryfy dla budowli niemal dwukrotnie niższe od innych zakładów ubezpieczeniowych, dla ruchomości zaś, towarów i fabryk daje również znacznie korzystniejsze warunki.

Roczny zbiór składki ogniowej P. D. U. W. przekracza dwa miliardy marek, a solidność podstaw finansowych, oparta na jawności publicznej, zapewnić powinna temu zakładowi powszechne uznanie i zaufanie, jakim od paru już pokoleń cieszy się na terenie b. Kongresówki.

(ak) TRAGICZNY WYPADEK. Wczoraj około południa zostało pogotowie ratunkowe wezwane na ul. Karmelicka, gdzie prof. T. Michalik, zastępca dyrektora tuł. YMCA miał ulec wypadkowi, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią. Przybyły lekarz zdołał stwierdzić już tylko śmierć.

(ak) MIŁY GOŚĆ. Katarzyna Sobolewska zam. przy Al. Mickiewicza 8, przyjęła swego czasu na mieszkanie niejakiego Zegartowskiego szofera z zawodu, pozostającego na razie bez zajęcia. Miły ten gość odwiedzając się za to swej gospożynie w ten sposób, że 16 bm. skradł jej z szafy 47.000 mk. a ponadto wyłudził od niej pod pozorem rzekomych zakupów kwotę 4.000 mk. poczem zbiegł.

(ak) KRADZIEŻ ZEBRANKA. Fr. Kuczyński skradziono w trakcie przy uż. brackiej srebrny zegarek „Omega“ wartości 20.000 mk.

(ak) WIOSENNY AMATOR FUTRA. Z zamkniętego ganku domu przy ul. Studenckiej 23 skradziono futro damskie jedwabie popielicami wartości 300.000 marek na szkołę p. N. T.

(ak) CZEGO NIE KRADNĄ. S. Stojczyk właściciel składu drzewa budowlanego przy ul. Koletok doniósł do policyi, że skradziono mu ze składu większą ilość desek dębowych i jodłowych wartości 120.000 marek.

KRONIKA ZAMIEJSCOWA.

(z. o.) **TEATR CUDNOWSKIEGO W NOWYM SĄCZU.** Dnia 22 b. m. zawitał do Nowego Sącza zespół aktorski pod kierownictwem dyrektora Cudnowskiego. Grano sztukę w 4 aktach Strindberga p. t. „Taniec śmierci“. Atrakcją wieczoru był zany i ulubiony powszechnie artysta K. Adwentowicz w roli kapitana. Dzielnie sekundowała mu w roli żony kapitana p. Skrzydłowska, oraz p. Gliński w roli Kurta.

(ak.) WIELKA KRADZIEŻ KONI. Ostatnimi czasy nieznanymi sprawcami zakradli się do stajni Franciszka Ślusarczyka w Lipniku pod Białą, skąd uprowadzili parę koni, wózek oraz uprzęż. łącznej wartości około 1.000.000 marek.

ZE SPORTU.

BIEG OKRĘŻNY W ŁODZI. Dnia 4 czerwca odbędzie się w Łodzi, z inicjatywy red. „Głosu Polskiego“ bieg okrężny. Szlak biegu obejmuje 4900 metrów. Zwycięzcy otrzymają pamiątkowe żetony. Poza tem pierwszy przybywający do mety zdobędzie puhar srebrny, ofiarowany przez redakcyę „Głosu Polskiego“. Zgłoszenia do dnia 31 b. m. przyjmuje redakcyja „Głosu Polskiego“ Łódź, Piotrkowska 106.

Ruch giełdowy.

Warszawa (PAT) Giełda warszawska. Waluty: Dolary Stanów jednoczonych trans. 4065 4085 4050, sprzedaż 4070 kupno 4030. Dolary kanadyjskie trans. 4000, Franki belgijskie trans. 349 Czeki: Gdańsk trans. 13⁹⁰ 13⁵⁰, Londyn trans. 18275 18225 sprzedaż 18325 kupno 18125, Nowy Jork trans. 4085 sprzedaż 4080 kupno 4040, Paryż trans. 373 360 373 sprzedaż 375 kupno 371 Praga trans. 78 i pół. Szwajcaria trans. 794⁸⁵, Wiedeń trans. 42 41 i trzy czwarte.

Zurych (PAT) Zamknięcie giełdy. Berlin 165 Holandia 204, Nowy Jork 524 i jedna czwarta Londyn 2335, Paryż 4730, Mediolan 2692, Praga 995, Budapeszt 0⁶⁹, Warszawa 9¹³, Wiedeń 0⁰⁵ i jedna czwarta, Austr. korona stempl. 0⁰⁵ i pół.

ZAKŁAD WULKANIZACYJNY

i wyrobów gumowych

„OPONA“

Sp. z ogr. odp.

przy ulicy Długiej L. 15

otwarty z dniem 15 maja, zaopatrzone w najnowsze urządzenia techniczne naprawia i odnawia najbardziej zniszczone opony i dętki samochodowe i rowerowe. 9827

NAJSTARSZY ZAKŁAD UBEZPIECZENIOWY W POLSCE

POLSKA DYREKCJA UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

Rok założenia 1803. Rok założenia 1803.

jest instytucją samorządową opartą na wzajemności i mającą na celu dobro publiczne, nie zaś osiągnięcie zysków (art. I-szy Ustawy Sejmowej z dnia 23 czerwca 1921 roku),

jest zakładem na wzajemności opartym, administrowanym przez ogół ubezpieczonych, wybierających Radę Nadzorczą z grona przedstawicieli Samorządowych władz powiatowych i Rad Miejskich, jest instytucją autonomiczną, niezależną od skarbu państwa, a przekazującą wszelkie zyski (zwroty) na cele kulturalno-społeczne, jak ogniotrwałe budownictwo, strażę ogniową i t. p.,

jest krzewicielką idei ubezpieczeniowej (w roku 1921 wypłacono z funduszy POLSKIEJ DYREKCJI UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH na cele kulturalne i dobroczynności publicznej przeszło 17 milionów mk), na rok zaś 1922 na też cele preliminowano z górami 80,000.000 marek,

jest wielką ubezpieczeniową kooperatywą, liczącą w swoim zespole

**trzy miliony
ubezpieczonych.**

Składkę ogniową pobierają gminy.

Roczny zbiór składki
ogniowej przekracza

2 miliardy mkp.

Roczny zbiór składki
ogniowej przekracza

Bezstronna i szybka likwidacja szkód oraz szybka wypłata odszkodowań.

Niskie opłaty taryfowe, dwukrotnie w dziale budowli mniejsze niż w prywatnych Towarzystwach wzajemnych.

Zorganizowana sieć taksatorów w gminach i miasteczkach.

14 Oddziałów P. D. U. W. w b. Kongresówce, 3 na kresach.

ODDZIAŁY W MAŁOPOLSCE: w Krakowie (ul. Radziwiłłowska 23), w Przemyślu (ul. Fredry 5), we Lwowie (ul. Sapięhy 9).

W najbliższym czasie zostaną otwarte Oddziały w Tarnopolu, Stanisławowie oraz na Śląsku Cieszyńskim.

DZIAŁY POLSKIEJ DYREKCJI UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH:

- 1) ubezpieczenia od ognia
- 2) ubezpieczenie plonów od gradobicia
- 3) ubezpieczenia na życie
- 4) zabezpieczenia emerytalne
- 5) ubezpieczenia od kradzieży i włamania
- 6) ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków
- 7) Ubezpieczenia zwierząt domowych od chorób.

Wszelkie sprawy ubezpieczeniowe (przyjmowanie wniosków, likwidację szkód, ich wypłatę) załatwiają Oddziały na miejscu

**Solidne i rozgałęzione stosunki reasekuracyjne z innymi
zakładami ubezpieczeń w Polsce i zagranicą.**

Zarząd główny w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 41.

9853

Rutynowane siły fachowe (urzędnicy) oraz zdolne jednostki (taksatorzy agencji) znajdują pracę w Oddziałach miejscowych.

Wybitny działacz samorządowy p. JÓZEF NEUMANN, Prezydent Miasta Lwowa, temi słowy określa cele i zadania P. D. U. W.

*Tylko instytucja samorządowa, oparta na zasadach wzajemności, może realnie bardzo immanentnie rozwiązać te zadania. Kluczem zastosowania powyższego ubezpieczenia. Praca musi być prowadzona z planowością obywatelską z powinnym rozstrzygnięciem. Kradzieży, a jednym z zadań takich instytucji musi być popieranie rozwoju obrony państwa w Małopolsce. Pod temi hasłami widać wyraźnie działalność Polskiej Dyrekcji Wzajemnych Ubezpieczeń na terenie Małopolski, która opierając się na pracy one przyczynia pod-
stawa, zdobyć sobie niezłomność i brzo-
mymy ludzi same kradzieży i kradzieży, ja-
ki od dawna zdobyła w Królestwie.*

*Józef Neumann
Prezydent mi. Lwowa
z prezes Zarządu Małopolskiej
Dyrekcji Wzajemnych*

wyjasnienia i porady w sprawach ogloszen zupelnie bezplatnie w Administracji Krakow, Dunajewskiego 7. Telefon 2502.

OGLOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9-1 w polednie i od godziny 4-7 wieczorem.

Ogloszenia wiersz milimetryowy z zwyklych ogloszeniach Mk 25. - Układ tabelaryczny Mk 35. - Drobne od wyrazu Mk 20. - Matrymonialne i korespondencyja pryw. Mk 30 Nadeslane Mk 55. - Nekrologi Mk 40. - Komunikaty po kronice Mk 80. - Ciosy publiczne i dzial ekonomiczny Mk 80. - Na 1-szej stronie lub przed tekstem Mk 150. - Ogloszenia przed tekstem na 2-ej lub 3-iej stronie Mk 120. - Ogloszenia zagraniczne 50% drozej. Zalaczniki przyjmuje sie wedle umowy. Wszelkie komunikaty nalezy nadsylac wprost do Administracji „Goniec Krakowski”. Komunikatow przeslanych Redakcyi uwzględniać się nie będzie.

DROBNE OGLOSZENIA

Sprzedam tania sukienke granatowa marki etowa nowa, bluzke jedwabna zielona i kilka par bucikow i pantofelkow nr. 36, torebke damską skorkowa duza nowa. Ul. Berka Joselewicza 18. 4 p. ofic. 8860

Sprzedam tania 3 metry welnianej materii bronzowej szer. 140 cm na ubranie męskie lub na plaszcz. Wiadomosc Admin. „Goniec Krak.” Dunajewskiego 7 l. p. 9862

Spółka zlotnicza zar. z agr. odp. Krakow, Rajska 4 (pobok opery) kupuje sztuczne zęby, placi za sztuke od 100-500 Mk. Kupuje stare zloto i srebro. Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie jubilerstwa wchodzace. 9823

Aparat fotograficzny 15x18 (podwojny anastygmat), ornetta Zeissa tania do sprzedania. Pijarska 1, ofic. II. p. Zgloszenia od 5-8 wieczor. 9830

Chemicznie czysci i farbuje „czystosc” w Krakowie. Koletek 9. Filie: Sawkowska 23, Sebastyana 3, Długa 27, Podgórze Kalwaryjska 5. 9821

Młyn automatyczny dwupiętrowy, 3 pary walcy, slon kamieni, mieszkanie 3 pokoje i kuchnia, 1/2 morgi ziemi, kof, krowa, woz, bryczka. Cena 15,000.000 Mk. Stacja kolejowa w miescu. T. Stępiński, Wągrowiec, Bydgoska 10, Poznańskie. 9845

356 opcyi na sprzedaz róznych majatkow, realnosc, fabryk i t. p. tudziez 274 zleceń na kupno okazemy interesowanym.

PILNIE poszukujemy kilku realnosc i restauracya lub sklepem ewent. lokalem na masarnie, z wolnem mieszkaniem i ewent. z polem, tudziez kilku dzierzaw 50-1000 morgow i dzierzawe wiekszego mlyna. „Verda Steio”, Sambor. 9465

Abazury do lamp elektr., gazow. i naft. gotowe i na zamow. poleca Wytwórnia Lamp elektr. blurów., salon., scien. i wisz. 9644

luz A. Jastrzëpski - Tel. 2048 Krakow, Stawkowska 30, t. p. (nad kawiarnia).

Kit szklarski po 200 Mk. za 1 kg. wysyla za zaliczka lub poprzednem pobraniem gotowki Dom Handlowy „Ursus” w Rzeszowie. 9780

Wazne dla Pan! Przepinki do wlosow i grzebieni przyjmuje do spajania firma Teodor Tomaszewicz, optyk i mechanik, Krakow, Floryanska 30. 9751 Uwaga. wejscie w slon.

100-morgowe gospodarstwo. Wszystko pszenna ziemia, laka z torlem, budynki w najlepszym stanie, wszelkie narzedzia rolnicze, z zywym i martwym inwentarzem, zaraz na sprzedaz. Piekna okolica. Cena podlug ugody. M. Glosierski, Nowisz p. Brody, pow. Szamotulski (Poznański). 9852

Uniewaznia sie ugione dokumenta wojskowe Mateusza Ryski, ur. 1881 r., Bobrek pow. Chrzanow. 9859

NICI na gilzach papowych i szpulkach drewnianych oraz w motkach po najtanszych cenach poleca hurtownie

Wytwórnia Nici Poznan Św. Marcin 56, I. piętro. 9855

Majatek 500 morg rolni i klasy, 21 koni, 39 sztuk rogatego bydla, z kompletnym zywym i martwym inwentarzem z teg einia

urzedzona podlug nowego stylu z parowemi maszynami i zapasami cegiel i z tarakiem (pięć)

dwoma gatrami i zapasami drzewa. Przeszlo 100 ludzi zajetych, 8 km. od miasta, 9 domow mieszkanych dla 72 rodzin, 13 szop, 13 chlewow, 4 motory zaraz do objęcia i sprzedania

za 93 miliony polskich mk. A.M. Makowski Agentura majatkow i hipotek TCZEW (Pomorze). Strzelcka 5 Telefon nr. 3. 9856

Rowniez do nabycia okolo 1500 róznych obiektow

Zgubiona tymczas. zaświadczczenie demobilizacyjne na nazwisko Kazimierza Jelontk, ur. 1896 r. w Stróżach pow. Myśleniec, które unieważniam 9861

Zagubiona kartę zwolnienia na nazwisko Mojzesa Chaima Schmidta, ur. 1898, unieważnia się. 9858292

Zgubiona kartę zwolnienia na nazwisko Ludwik Kieras, Chrzanow, wystawiona przez P. K. U. Wadowice, unieważnia się. 9824

Wanny powstaniec górnośląski plutonowy Julian Bąk, kolejarz z Gliwic, który z powodu czynnego udziału w powstaniu utracil posade w Gliwicach, gdzie przebywa stale jego zona z dworgiem dzieci, znajduje się w ostatniej nodzy i prosi tą droga wszystkich rodaków o wsparcie. Datki przyjmuje Adm. nistr. „Goniec Krak.” dla Juliana Bąka. 9711

Fabryczny skład Ludwinowskich skór Krakow, ul. Floryanska 27 poleca się. 9857 Sprzedaz drobna i hurtowna.

Najnowsze kamdarny i szewioty we wielkim wyborze na ubrania męskie oraz kostyummy i plaszcz damskie 9826 poleca firma: 549 Hirsch i Adolf EDER Krakow, plac Dominikański L. 2.

SKŁAD FUTER I SERDAKOW poleca wielki wybor serdakow zakopiańskich oraz wszelkich wyrobów kuśnierskich wedlug najnowszego lasonu wykonuje wszelkie zamowienia punktualnie i gustownie z własnego lub dostarczonego materiału po nader przystępnym cenach STANISŁAW RACHTAN Krakow, ul. Karłowicka 8. 9798

Obywatele! Setki realności w Poznańskim i na Pomorzu mam poruczone do sprzedania, jak: majatek 1300 morg pola i lasu, 20 koni, 30 sztuk bydla rasowego, 20 świń, 9 zrzebiat, pałac, maszyny rolnicze etc. Razem 65,000.000 Mkp. Dwa mlyny, wodny i motorowy, maszyna dynamo, 40 morg pola, dom z kompletnem urzedzeniem oraz zywy inwentarz, skladowany sie z 2 koni, 3 krow, 1 krowa 3 sztuki mlodego bydla, 5 świń, oraz dom pod dachowka i zabudowanie. Cena 4,000.000 Mkp. Kamienica lil-piętrowa wraz z urzedzeniem restauracyjnem w centrum miasta. Cena 5,000.000 Mkp. Oranzeria, 7 morg ogrodu, zabudowania gospodarcze oraz dom pod dachowka. Cena 6,000.000 Mkp. Tudziez setki innych gospodarstw i posiadłości do tego 1-2000 morg w cenie od 1/2 miliona do stu milionow Mkp. Duzo realnosc i Małopolsce, jakotez w samym Drohobyczu i Borysławiu rowniez do sprzedania. Majacy zamiar realności kupic lub sprzedac zglosic sie prosze do 9817 Agencji Komis-handlowej w Drohobyczu, Stryjska 99

PRZEDSIĘBIORSTWO ELEKTROTECHNICZNE Inż. BOLESŁAW JURSKI Krakow, ul. św. Tomasza 8, warsztaty i magazyny ul. Kościuszki 4. Wykonuje: Budowy kompletnych zakladow elektrycznych, instalacje, oświetlenia i przeniesienia sily elektrycznej. Naprawy i powiększenia istniejących urzadzeń. Naprawy maszyn i przyrzadów elektrycznych i t. d. Dostarcza: Dynamomaszyny, motory, przewody zagraniczne, żarówki, świeczniki, lampy, żelazka, kuchenki elektryczne, jakotez kompletny materiał elektrotechniczny instalacyjny. Baterie do dzwonek elektrycznych. Szkielety z drutu na abazury do lamp, dokladnie podlug podanych rysunkow. 9848 Na ządanie porady techniczne i kosztorysy odwrotnie.

FIRMA 9709 AUTO-WARSZTATY Krakow, ul. Jagiellońska L. 6, II. p. GARAGE, UL. DŁUGA L. 74, Telefon Nr. 125 ma na skladzie samochody cięzarowe i osobowe, wszystkie częci skladowe do takowych, gummy pełne i pneumat. kazdego wymiaru oraz maszyny kuśnierskie i rymarskie.

Wazne dla P. T. Publicznosci wyjezdzajacej do kapiel i letnisk. We własnym interesie nalezy zaopatrzyć się we wszelkie przybory do szycia jak rowniez w pończochy, skarpety, skarpetki dziecięce w najtanszym i najlepiej zaopatrzonym magazynie FIRMY 9623 GANCARGZYK Krakow, ul. Mikołajska 16.

PALMA Prawdziwe kauczukowe obcasy są niezrównane w trwałości i utrzymaniu lasonu PALMA-KAUCZUK. SKŁADY FABRYCZNE: DLA GALICJI ZACHODNIEJ: Krakow, Librowszczynska 8. DLA GALICJI WSCHODNIEJ: Lwów, Zółkiewska 37. DLA POZNAŃSKIEGO I POMORZA: Poznan, Kanatowa 18, tel. 60-18. 9688 515

Wiedza! Świadomość! Ciekawe i zajmujące książki poleca Księgarnia M. Wabla w Przemyślu. Okazy. Tom poczyi Adama Mickiewicza zawierający: Grażynę, Konrada Wallenroda, Ballady i romanse, Sonety, Ody i pieśni, na satynowanym papierze objętości 230 stron 250 Ostatnia nowosc. Dziewczyna, której za żonę brać się nie powinno. Rady i wskazówki. 18 ilustracji w tekście 350 Nowosc. Kobieta w dobrom i złem swietle. Ciekawe zagadnienia w kwestyi pici żeńskiej w rozwoju ogolno ludzkim na rozmaitych stopniach kultury i t. d. w 3 częściach razem 750 Samogwałt u mężczyzn i kobiet i jego skutki 220 Poradnik lekarski dla mężczyzn o chorobach wener. 220 Choroby weneryczne, leczenie, zapobieganie 250 Obszerny ilustrowany poradnik o chorobach wener. 850 Dr. Uzna. Syfilidologia, wyczerpujący poradnik 1000 Dr. Gelsom. Hygiena młodowych miesięcy 250 Dr. Surlbed. Sekretne sposoby małżeńskie 250 Dlaczego mężczyźni się nie żenia? 150 Co każda dorastająca panna wiedziec powinna? 600 Najnowszy lekarz domowy na wszystkie choroby 350 Poradnik w nagłych wypadkach i zasiabnięciach 250 Bezbolesny porod. Przepisy zachowania się podczas ciąży 500 Pielęgowanie i karmienie niemowląt. Praktyczny poradnik dla mlodych matek. Oprawne 450 Kosmetyka higieniczna 200 Sztuka podobania się mlodym panienkom 200 Sztuka podobania się mlodym mężczyznom 200 Prof. Forel. Zagadnienia seksualne. Wydanie nowe. 2 tomy 1920 Weterynarz wiejski. Poradnik gospodarski. Opr. 450 Piosenki i utwory kabaretowe 200 Kabala. Karty wróżbiarskie słynnej Lenormand z Paryża z dodaniem książki do pouczenia 250 Flirt polski. Zabawa towarzyska 160 Polski sekretarz dla wszystkich opr. 500 Sztuka robienia wynalazków 300 Albertus Magnus czyli egipskie tajemnice 1200 Tajemnice magii. Wielka ilustr. książka magiczna 900 Pomoc w chorobach zwierząt ilustrowane 500 Śmiech. Zbiór fraszek, anegdot i humorystycznych opowiadań w 3-ech częściach razem 450 Gry w karty polskie i obce. Najdokladniejszy przewodnik gier, opr. 500 książki wysylamy tylko za poprzedniem nadesłaniem nalezytości przekazem pocztowym. Za zaliczka książek nie wysylamy. 9506 Na polecenie przesyłki dołączyć należy na porto 50 Mk.